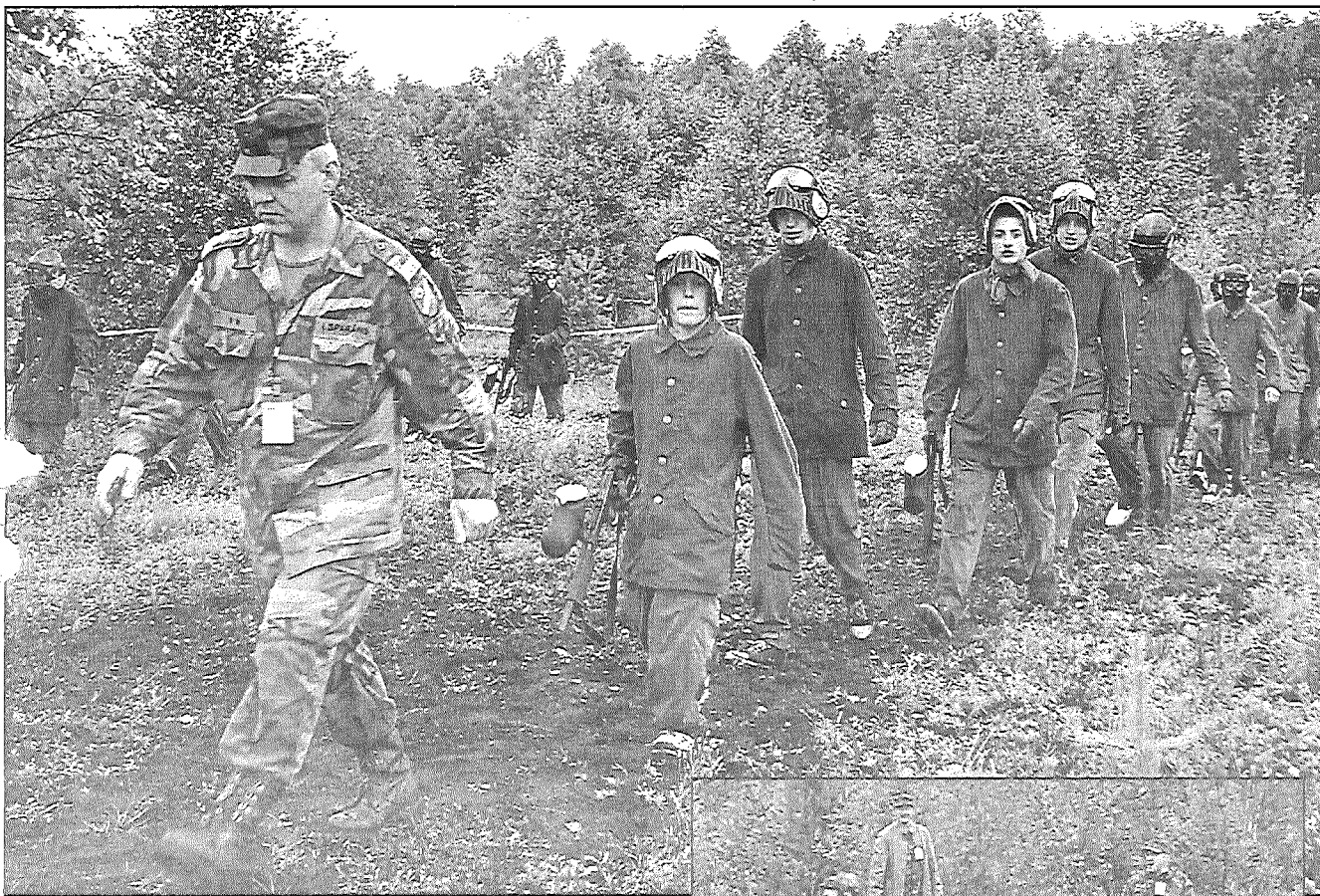

Karstās jaunsargu dienas zem lietainām debesīm

● Uz «cīņu» paintbola kaujas laukā katra jaunsargu komanda devās sacensību tiesneša Ilmāra Sparāna padarbībā.

● Kauja izcīnīta, karogs uzvarētāju rokās!

Pamatīgās lietussgāzes, kas otrdien un trešdien pļāvās un mežos zemā-ās vietas un ieplakas pārvērtā par ezeriņiem un staigņu purvu, bija vienīgais, toties ilgstošais nepatīkamais traucēklis Latvijas Jaunsardzes 2. sporta spēļu norisē Preiļos. Sacensībās piedalījās jaunsargu komandas no katra zemessardzes bataljona, kā arī no arodividusskolām, kurās sagatavo zemessargus. Sacen-

sību programmā bija iekļauta militārā daudzciņa (komandu sacensības šķēršļu joslā, vasaras biatlona stafete, granātas mešana vertikālos un horizontālos mērķos un tālumā); orientēšanās sports (sprints individuāli un komandas orientēšanās); paintbols.

Jaunsardzes 2. sporta spēles sākās ar dalībnieku parādes gājienu cauri Preiļiem un atklāšanas ceremoniju

sporta kluba «Cerība» stadionā. Piedalījās Zemessardzes 3. kājnieku brigādes komandieris, pulkvedis Jānis Žagata, Latvijas Jaunsardzes priekšnieks, majors Sergejs Čevers. Sporta spēles risinājās Preiļu 35. kājnieku bataljona mācību poligonā Badelkā, kā arī Preiļu parkā, bet Nacionālo Bruņoto spēku

rekrutēšanas un atlases centra paraugdemonstrējumi sacensību noslēgumā notika stadionā.

Spēļu otrajā dienā pie jaunsargiem ieradās aizsardzības ministrs Ģirts Valdis Kristovskis, kas vēroja Badelkas poligonā notiekošās sacensības.

Turpinājums 6. lappusē.

«Baltica 2003» pieskandina sienu pļavas

Šodien 12. jūlijā notiek starptautiskā folkloras festivāla «Baltica 2003» Novadu diena. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka, Preiļu rajonā galvenās festivāla norises vietas ir: Preiļi, Līvāni, Galēnu, Aglonas un Riebiņu pagasts. Pa dienu lauku pļāvās norisinās sienu pļaušanas sacensības vīriem un sienu grābšanas sacensības sievietēm, kā arī kopīga sadziedāšanās un sadancošanās.

Jau no rīta festivāla norises vietās notiek folkloras kopu un etnogrāfisko ansambļu sagaidāšana. Galēnos svētku dalībniekus: Galēnu pagasta folkloras kopu, Jelgavas folkloras kopu «Dimsēns», Kupravas etnogrāfisko ansambli, Upmalas folkloras kopu «Vecvārkava», folkloras kopu «Dzeipuriņš» no Arendoles, kā arī viesus no Igaunijas —

«Sinimaniseele» bez sienu talkas sagaida ekskursija pa Galēnu vēsturiskajām vietām, rokdarbu izstādes apskatīšana, vakarpusē gaidāma kolektīvu uzstāšanās Galēnu parka estrādē, kam sekos naktis lustes, kas turpināsies līdz pirmajiem gaiļiem, pastāstīja Galēnu kultūras darba organizatore Anna Vanaga.

Arī Līvānu novada Turku pagasta «Ezeru» mājā pēcpusdienā norisināsies pļaušanas talka ar folkloras kopu piedalīšanos. Savukārt vakarā visi tiek aicināti uz noslēguma koncertu Līvānos, Dubnas krastā.

Aglonā folkloras kopas tāpat tiks iesaistītas atraktīvās izdarības pļāvās, apmeklēs Aglonas baziliku, kā arī vakarā piedalīsies sadancošanā pie ezera.

Preiļu kultūras centra āra terasē uzstāsies Preiļu novada folkloras kopa «Leiči», Rīgas folkloras kopa «Laiksne», etnogrāfiskais ansamblis no Ludzas rajona Pušmucovas, kā arī folkloras kopa «Rū-

žņa» no Daugavpils rajona Naujenes, tālākie viesi būs Amerikas latviešu folkloras kopa «Teiksma».

Vakarā folkloras kopu koncerts turpināsies Riebiņu parka estrādē ar Riebiņu etnogrāfiskā ansambļa «Jumaleņa», Saunas pagasta etnogrāfiskā ansambļa «Naktineica», Liepājas rajona Bārtas un Balvu rajona Susāju etnogrāfisko ansambļu, kā arī viesu «Smajondoences danserlag» no Norvēģijas piedalīšanos.

Plašāku materiālu un fotoreportāžu par folkloras festivāla «Baltica 2003» pasākumiem lasiet nākamajā «Novadnieka» numurā.

I.Želve

● Prezidente sola savus pienākumus pildīt pēc labākās sirdsapziņas

⇒ 2. lpp.

● Darba aizsardzība bērniem

⇒ 3. lpp.

● ES valstu programma

«Natura 2000» — arī Latvijā

⇒ 4. lpp.

● Kā saimnieko Zviedrijā

⇒ 5. lpp.

● Karstās jaunsargu dienas zem lietainām debesīm

⇒ 6., 7. lpp.

● KONKURSS pirts īpašniekiem «Lielais ķipsis»

⇒ 9. lpp.

● Sludinājumi, reklāmas

⇒ 9., 12. lpp.

REKLĀMA

Droši un izdevīgi!

11.07.2003.	Pārk	Pārdod
USD (ASV dolāri)	0,5653	0,5714
EUR (Eiro)	0,6394	0,6497
Privatizācijas sertifikāti	5,20	5,60

Hipotēku banka

Preiļi, Brīvības ielā 2, tālr. 7774053, 7774042

Tālr. informācijai 8000200
www.hipo.lv

REKLĀMA

SUPER

PIEDĀVĀJUMS:

DIGITĀLĀS
SATELĪTTELEVĪZIJAS
KOMPLEKTS

TIKAI PAR

79 Ls

Rīga, A.Čaka iela 124

Tālr.: +371 7275586

<http://www.yota.lv>

PATEICĪBA

Mīļš paldies XXIII Dziesmu svētku kolektīvu vadītājiem un dalībniekiem, organizatoriem un atbalstītājiem par lielu un labi paveikto darbu!

Preiļu novada dome

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Jauns pavērsiens novadu veidošanā

Negaidīti trešdienas vakarā premjera Einara Repšes vadītās partijas «Jaunais laiks» valde paziņoja, ka partijas politiskais mērķis ir panākt, lai Latvijā tiktu izveidoti **33 novadi, tagadējo rajonu robežas** nosakot vienu novadu, vēlētās pašvaldības būs arī septiņas lielās pilsētas. Bijušo pagastu un mazpilsētu centros tiktu iecelti izpilddirektori, kurus izraudzītos ievēlētās novadu domes. Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdētājs Andris Jaunsleinis «Dienai» teica, ka tas liecina par varas centralizāciju un esot atgriešanās desmit gadu senā pagātnē, kad visu izliema rajona centrā. Repše šo ideju vērtē šādi: «Tik kārdinoši labs variants. Esmu ļoti lielā nesaprašānā, kāpēc šī ideja nav jau sen izvirzīta, bet tagad visas pūles jāvirza uz pilnīgi jaunu pašvaldību reformu.» Jāpiebilst, ka līdz 1. jūlijam Repšes vadītā valdība bija lūgusi pašvaldības vērtēt 102 novadu modeli.

Baštiks zina labāk, kas vajadzīgs jaundzimušajam

Ļaujot jaundzimušā bērna vecākiem saņemt bērna dzimšanas pabalstu bērna pūriņa veidā, ģimenes saņemtu daudz vairāk nepieciešamo lietu jaundzimušajam, nekā varētu iegādāties par noteikto pabalstu 196 latiem, uzskata īpašo uzdevumu ministra bērnu un ģimenes lietās sekretariāts. Labklājības ministre Dagnija Staķe neatbalsta šo priekšlikumu, jo tas nekādā gadījumā nenovērsīs to, ka ģimenes netērēs naudu citām vajadzībām. Baštiks ideju aizguvis no Somijas. Kamēr ministrs ģimenes un bērnu lietās izgudro jaunu velosipēdu, tikmēr LM šī gada sākumā veikusi aptauju par bērnam nepieciešamo pūriņu. Pēc aptaujas Centrālās statistikas pārvalde veikusi apsekojumu par zīdaiņa pūriņa vērtību 2003. gada faktiskajās cenās un noskaidrojusi, ka zīdaiņa pūriņa vērtība ir 296 latī.

Rīgas vārnas apdraud NATO bumbvedējus

Pēc NATO pieprasījuma Latvijas Bioloģijas institūta ornitoloģijas laboratorija skaita Rīgā mītošās vārnas, kraukļus, zīriņus un kaijas. Pilsētā ligzdojošo un kaijveidīgo putnu pētniecībai atvēlēti 5458 lati no soda naudām, kas iekasētas no dažādiem dabas piesārņotājiem. Tas jāveic, jo militāristi baidās, ka Rīgas spārnatāņi varētu notriekt kara aviācijas lidaparātus - bumbvedējus un izlūklidmašīnas. Tādēļ līdz nākamā gada vasarai jāizstrādā speciālas kartes ar putnu ligzdošanas vietām, lai militāristi kara lidmašīnām varētu izstrādāt visdrošākos ceļus.

Latvija ir vājākā ES kandidātvalsts

ANO institūciju dotais tautas attīstības indekss (TAI) Latviju ierindo pašā zemākajā vietā starp visām ES kandidātvalstīm. Starp visām pasaules valstīm, no kurām ANO spēj savākt daudz maz ticamus datus, Latvijai ir tikusi 50. vieta un gods atrasties to 55 valstu grupas astē, kurās TAI vēl tiek dēvēts par «augstu». Igaunijas TAI ir 41. vietā, Lietuvas - 45. vietā. No ES kandidātvalstīm visaugstāk ar 29. rādītāju ir tikusi Slovēnija.

Ziņas sagatavoja T.Elste

INFORMĀCIJA

Prezidente sola savus pienākumus pildīt pēc labākās sirdsapziņas

Prezidentes svinīgais solījums

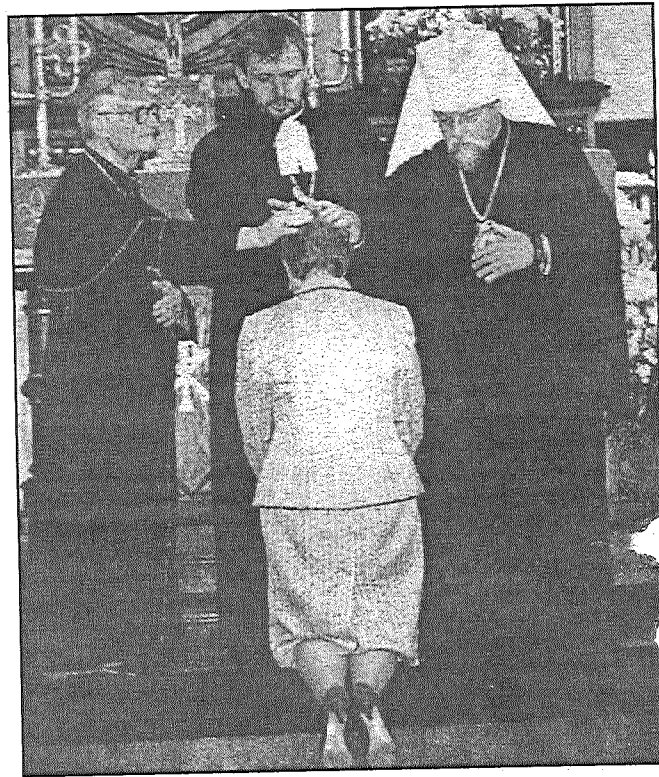
Es zvēru, ka viss mans darbs būs veltīts Latvijas tautas labumam. Es darīšu visu, kas stāvēs manos spēkos, lai sekmētu Latvijas valsts un tās iedzīvotāju labklājību. Es turēšu svētus un ievērošu Latvijas Satversmi un valsts likumus. Pret visiem es izturēšos taisni un savus pienākumus pildīšu pēc labākās apziņas.

Divas nedēļas pēc pārliciecināšā Saeimas balsojuma, ar kuru Vaira Vīķe-Freiberga atkārtoti ievēlēta par Valsts prezidenti, viņa nodevusi svinīgo zvērešu, kopā ar kungu Imantu Freibergu nolikusi ziedus pie Brīvības pieminekļa un piedalījies ekumēniskajā dievkalpojumā Doma baznīcā.

Prezidente no Saeimas tribīnes, svinīgi solot, kreiso roku turēja uz sirds. Nolasījusi svinīgo zvērešu, viņa devās pie galdiņa, kas atradās netālu no tribīnes un parakstīja zvēresta tekstu. Šis do-

kuments tālāk tiks nodots arhīvā.

V.Vīķe-Freiberga pēc savas atkārtotas ievēlēšanas par valsts augstāko amatpersonu uzsvēra, ka neko savā darbībā kārdināli negrasās mainīt. «Darīšu visu tāpat uz priekšu, tikai ar attīstību uz priekšu!» Jau vēlāk V.Vīķe-Freiberga Domu baznīcā saņēma Rīgas arhibīskapa, kardināla Jāņa Pujata, Latvijas Pareizticīgo baznīcas metropolīta Aleksandra un Evāņģēliski luteriskās baznīcas arhibīskapa Jāņa Vanaga svētību (*atēlā*), uzsākot prezidenta funkciju pildīšanu, un noklausījās prezidentes inaugurācijai dienai veltītu diev-

kalpojumu. Savukārt vakarā 900 viesiem Rundāles pilī tika rīkota svinīga pieņemšana,

kur 1,5 stundas ilga tikai rokas paspiešana katram, kas ieradās ballē.

Bibliotēka piekrīt pārcelties uz citām telpām

Rajona galvenā bibliotēka, kuras pašreizējā adrese ir Preiļos, Rēzeknes ielā 24a, devusi konceptuālu piekrišanu Preiļos novada domes priekšlikumam pārcelties uz citām telpām.

Bibliotēkai tiek piedāvātas telpas Kārsavas ielā 4, ēkā, kura kādreiz tika uzbūvēta sadzīves pakalpojumu kombināta vajadzībām. Patlaban šajā namā atrodas novada kultūras centra sarīkojumu zāle, tehniskās jaunrades centrs, veikaliņi un darbnīcas.

Rajona galvenās bibliotēkas direktore Ināra Batarāga, komentējot savu un bibliotēkas darbinieku izvēli par labu jaunajai mājvietai, teica, ka galvenais iemesls ir pašreizējā šaurība normālam bibliotēkas darbam.

Ir stājušies spēkā jauni Ministru kabineta noteikumi, kas nosaka, kādām jābūt bibliotēkas telpām, stāstīja Ināra Batarāga. Norādīti noteikti normatīvi, kāds attālums jāievēro starp grāmatu plauktiem, cik jābūt ar datoriem aprīkotām vietām, kādā atstatumā vienam no otra jāatrodas galdiņi. Pašreiz bibliotēkas iekārtojums šim normālam neatbilst telpu šaurības dēļ. Bez tam valstī turpinās process, kad bērnu bibliotēkas tiek apvienotas ar pieaugušo bibliotēkām. Pirmkārt, to pieprasa paši lietotāji, jo vecāki labprāt uz bibliotē-

● **Rajona galvenā bibliotēka atrodas pielāgotās telpās, kas sen kļuvušas par šaurām. Bez tam bibliotēkā nav veikts remonts kopš šīs ēkas uzbūvēšanas 1986. gadā.**

Foto: M.Rukosuļevs

ku nāk kopā ar saviem bērniem, bet, otrkārt, apvienojot fondus, bibliotēkai ir plašākas piedāvājuma iespējas. Patlaban gadās, ka lasītājam jāiet no vienas bibliotēkas uz otru, lai atrastu nepieciešamo grāmatu. Apvienošana nav mūsu izdomājums, bet no citām valstīm gūta pieredze, teica Ināra Batarāga. Arī uzturēšanas izdevumi samazināsies. Patlaban jāmaksā par interneta pieslēgumu divās vietās, bet pēc apvienošanas būs tikai viens pieslēgums.

Jautājums par bibliotēkas paplašināšanu skatīts novada domes komiteju sēdēs 2002. gadā. Apspriešot priekšlikumu par bibliotēkas piebūves vai arī trešā stāva celtniecību. Taču šādā veidā paplašināšana nav iespējama. Apkārt bibliotēkai ir sarežģīts komunikāciju tīkls, un piebūves celtniecība nav iespējama. Taču ar trešā stāva izbū-

vi, ja uz pieaugušo bibliotēku tiek pārcelta bērnu bibliotēka, platības palielināšanas ziņā nekā netiek iegūts.

Šovasar rajona galvenā bibliotēka saņēma domes piedāvājumu pārcelties uz namu Kārsavas ielā 4. Kā informēja Ināra Batarāga, šajā ēkā bibliotēkai tiek piedāvātas telpas divos stāvos - otrajā un trešajā, izņemot zāli, kura paliktu domes pārziņā, taču izmantojama arī bibliotēkas pasākumiem.

Bibliotēkas direktore kā pozitīvus apstākļus minēja to, ka šī ēka atrodas pilsētas centrā, tai ērti piekļūstams arī ar personīgo transportu, jo blakus atrodas automašīnu stāvvietas. Salīdzinot ar pašreizējo māju, kurā spiežas ielas trokšņi, jaunajā vietā lasītājiem būs nodrošināts klusums. Gan pieaugušo, gan bērnu bibliotēka atradīsies zem viena jumta, un līdz ar to

«Liela sirds,
tāpat kā okeāns, nekad
neizsalst.»

L.K.Berne

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs - SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālrunis: 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukma» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

L.Rancāne

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

Darba aizsardzība bērniem

Kas paredzēts likumdošanā attiecībā uz bērnu nodarbinātību un vai sabiedrības jaunākajiem locekļiem vispār ir ieteicams un atļauts strādāt, informē **GUNĀRS KĻAVINSKIS**, valsts darba inspektors Preiļu rajonā.

Darba likuma 37. panta 1. daļā norādīts, ka aizliegts pastāvīgā darbā nodarbināt bērnus. Kas ir bērns? Tā ir persona, kura jaunāka par 15 gadiem, vai kura līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai turpina iegūt pamatizglītību. Ministru Kabineta (MK) 2002. gada 8. janvāra noteikumos nr. 10 «Noteikumi par darbiem, kuros atļauts nodarbināt bērnus vecumā no 13 gadiem» norādīts, ka darbi, kuros izņēmuma gadījumos atļauts nodarbināt bērnus vecumā no 13 gadiem, ja viens no vecākiem (vai aizbildnis) devis rakstveida piekrišanu. Šie darbi ir dāžu ravēšana un laistīšana: ražas, ziedu vai ārstniecisko augu novākšana; augļu, ogu vai dārzeņu iepakojšana; koku, puķu un augu stādīšana un kopšana, stādu sagatavošana, laukumu un skvēru sakopšana; mājdzīvnieku barošana, apkopšana un ganišana; tīrās veļas šķirošana un gludināšana, mājstrādnieku darba veikšana, telpu uzkopšana, transportlīdzekļu, lopu un citu priekšmetu mazgāšana; pārtikas un nepārtikas preču pārvešana uz ielām utt. Izņēmuma gadījumos, ja viens no vecākiem devis

rakstveida piekrišanu un saņemta Valsts darba inspekcijas (VDI) atļauja, bērnu kā izpildītāju var nodarbināt kultūras, mākslas, sporta un reklāmas pasākumos, ja šāda nodarbināšana nav kaitīga bērna drošībai, veselībai, tikumībai un attīstībai. Tas norādīts Darba likuma (DL) 37. panta 3. daļā.

MK 2002. gada 28. maija noteikumi nr. 205 «Kārtība, kādā tiek izsniegtas atļaujas bērnu – izpildītāju nodarbināšanai kultūras, mākslas, sporta un reklāmas pasākumos, kā arī atļauj ietverami ierobežojumi» nosaka kārtību, kādā VDI izsniedz atļaujas bērnu – izpildītāju nodarbināšanai, kā arī nosaka atļauj ietveramos ierobežojumus attiecībā uz darba apstākļiem un nodarbinātības noteikumiem.

Pusaudzis ir persona vecumā no 15 līdz 18 gadiem, kuras neturpina iegūt pamatizglītību. Aizliegts nodarbināt pusaudžus darbos īpašos apstākļos, kas saistīti ar paaugstinātu risku viņu drošībai, veselībai, tikumībai un attīstībai.

Ministru kabineta 2002. gada 28. maija noteikumi nr. 206 «Noteikumi par darbiem, kuros aizliegts nodarbināt pusaudžus, un izņēmumi, kad nodarbināšana šajos darbos ir atļauta saistībā ar pusaudža profesionālo apmācību» nosaka konkrētus darbus, kuros aizliegts nodarbināt pusaudžus, un uzrāda darba vietas riska faktoros, kuriem

aizliegts tieši pakļaut pusaudžus. Viņu nodarbināšana šajos noteikumos minētajos darbos ir pieļaujama izņēmuma gadījumos, ja tā ir saistīta ar pusaudža profesionālo apmācību, darbs tiek veikts tieši darba vadītāja vai uzziņas personas klātbūtnē un ir nodrošināta ar darba aizsardzību saistīto normatīvo aktu ievērošana.

Personas, kas ir jaunākas par 18 gadiem, pieņem darbā tikai pēc iepriekšējās medicīniskās apskates. Tā nosaka darba likuma 37. panta 6. daļa. Šī panta 5. daļa noteik, ka darba devējam ir pienākums pirms darba līguma noslēgšanas informēt vienu no bērna vai pusaudža vecākiem par darba vides riska novērtējumu un darba aizsardzības pasākumiem attiecīgajā darba vietā.

Darba devējam nav atļauts noteikt pārbaudes laiku, nav atļauts arī sūtīt komandējumā vai darba braucienā. Izņēmuma gadījumos var sūtīt komandējumā pusaudžus, ja viens no vecākiem (aizbildnis) ir devis rakstveida piekrišanu.

Ar bērnu vai pusaudzi slēdzams rakstveida darba līgums, kurā ir obligāti jāatrunā Darba likuma 40. panta pamatprasības – darba tiesisko attiecību sākuma datums, darba tiesisko attiecību paredzamais ilgums, darba vieta, vispārīgs veicamā darba raksturojums, darba samaksa, nolīgtais dienas vai nedēļas darba laiks.

Personām, kas ir jaunākas par 18 gadiem, tiek noteikta piecu dienu darba nedēļa. Pusaudžus nedrīkst nodarbināt ilgāk par septiņām stundām dienā un vairāk par 35 stundām nedēļā. To noteik Darba likuma 132. panta prasības.

Bērnus, kuri sasnieguši 13 gadu vecumu, nedrīkst nodarbināt ilgāk par četrām stundām dienā un vairāk par 20 stundām nedēļā.

Personas, kas ir jaunākas par 18 gadiem, aizliegts nodarbināt nakts laikā un iesaistīt darbā nedēļas atpūtas laikā.

Pusaudžiem mēneša darba alga nedrīkst būt mazāka par Ministru kabineta noteikumos «Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi» norādīto minimālo mēneša darba algu normālā darba laikā. Pašlaik minimālā mēneša darba alga normālā darba laikā ir 70 lati. Pusaudžiem minimālā stundas tarifa likme ir 0,479 lats. Bērniem par darbu maksā atbilstoši paveiktajam darbam.

Ja ir noticis negadījums darba vietā, bet ar bērnu vai pusaudzi nav noslēgts darba līgums, par to jebkurā gadījumā atbild darba devējs.

Bērns vai pusaudzis, kurš uzsācis pastāvīgas darba gaitas, bezdarbnieka statusu var iegūt no 15 gadu vecuma, kā to paredz «Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums».

Sagatavoja **L.Rancāne**

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklusīsim pa tālr. 1-53-07056.

Laika rats griežas... arī bez mums

Vasara šogad tāda nepadevusies. Ja arī gadās kāda saulaināka diena, jau nākamajā drūmie lietūs mākopi nikni lūr no saviem padebešiem. Un sabojā laisku atpūtu ezeru un upju krastos, tāpat kā darbu sienu plāvās. Taču lietainas dienas ir īstais laiks, lai papildus vai neatkarīgi no saviem tiešajiem darba pienākumiem, pievērstos garīgajai, ne materiālajai pasaulei un padomātu par to *kas notiek?* Un ne tikai vispārīnātajā Latvijā, bet te, šobrīd, tieši ar mani. Kamēr valstsvīri un citi ietekmīgi ļaudis darbojas – risinot un radot problēmas (šonedēļ valdība politiski izšķiras par iespējami ātru atteikšanos no obligātā militārā dienesta un pāreju uz profesionālu armiju, kuras izveidošanas reālākais termiņš ir 2007.-2008.g.), mākslinieki *dzīvojas* savā pasaulē, lai daļu no tās piedāvātu arī saviem līdzcilvēkiem (starptautiskais folkloras festivāls «Baltica», kas atgādina par latviešu tradicionālo kultūru, kā arī iepazīstina ar citu zemju tautas mākslu), ierēdņi kārtro un pārkārto milzu dokumentu kaudzes, zemnieki *rauļas* nebeidzamajos lauku darbos, skolēni un studenti izbaida vasaras brīvlaiku vai arī kā citādāk cenšas sevi nodarbināt, ārsti diendienā cenšas palīdzēt sasirgušajiem, frizieri – palīdz kādam kļūt skaistākam utt., tikmēr daudzus nomoka jautājums – *kas tad īsti esmu?* un kurā no šīm kategorijām iederos? vai kurai esmu pakļauts? vai gribētu piederēt? Un cik daudz konkrēti no manis personiski ir atkarīga atbilde uz jautājumu – *kas notiek?* Vienvārdsakot, cik liela *skrivīte* tu pats esi lielajā pasaules mehānismā, kas bez mitas griežas, griežas, griežas... un neapstājas.

Taču pats trakākais, ka, lai kā mēs visu izplānotu, izdomātu un izsapnotu, ir tik daudz gan ārejo, gan citu mistisku nejausību vai loģisku likumsakarību, sakritību, kas liedz visam notikt *tieši tā, kā tu vēlies*. Slimības, kas rada sāpes un ciešanas, ikdienišķas ķibeles, kas iejūk visur un pie visiem, radot īgnumu, negativismu un nevēlēšanos dzīvot. Un likumsakarīgi, bet cilvēka prātam joprojām neaptveramu un nepieņemamu, triecienu rada nāve, kas apstādina viena konkrēta cilvēka ritošo dzīves mehānismu un uz laiku neatgriezeniski iedragā tuvnieku izjūtas.

SARS – baisais vārds, kas zem sevis slēpj smagu akūtu respiratoru sindromu jeb bīstamu elpceļu infekciju, tā saukto Āzijas pneimoniju, no kā pasaulē miruši jau 813 cilvēki, sasniedzis pirmo upuri arī Eiropā – šonedēļ SARS izraisītu veselības traucējumu dēļ miris kāds 65 gadus vecs Francijas iedzīvotājs. Siāmas divņumāsu Bidžani no Irānas atdalīšanas operācija, kas ilga vairāk nekā divas diennaktis, arī beidzās letāli. Ar galvām saaugušās divņumāsas bija gatavas riskēt ar dzīvību, lai turpmāko mūžu varētu dzīvot atsevišķi. Tepat Latvijā, peldoties Liepājas pludmalē, noslicis kāds astoņus gadus vecs zēns. Savukārt tikmēr kāds 30 gadus vecs amerikānis atmodies no 19 gadus ilgas atrašanās komā, un ieraudzījis savu nu jau pieaugušo meitu. Tas viss liek aizdomāties par to, cik tomēr trausla un neizdibināma ir robeža starp jēdzieniem dzīvība un nāve. Tajā pašā laikā Spānijā notiek vērsu dzišanas sacensības pa ielām, kurās šogad cietuši 34 cilvēki.

Taču pasaulē iekārtots tā, ka visas vecās, nederīgās, savu laiku nokalpojušās skrivītes vienmēr tiek nomainītas un atjaunotas, lai pasaules rats vienmēr grieztos pēc saviem, mums nezināmajiem principiem.

I.Želve

Vasaras brīvdienas bērnudārzā

Līvānu pirmsskolas iestādes «Rūķīši» bērni un audzinātāji devušies vasaras atpūtā.

Bērnudārzā jūlijs ir atvaļinājumu laiks. Savas durvis tas vērs 30. jūlijā. Kā informēja bērnudārza vadītāja Dzidra

Ceple, bērnudārzā patlaban notiek remontdarbi. Plašs remonts tiek veikts ēdināšanas blokā. Virtuvē atjauno ventilāciju. Notiek kanalizācijas sistēmu remonts, pagrabā tiek atjaunotas ūdenscaurules.

Bez tam remontdarbi no-

tiek arī mazbērnu guļam-

telpās. Pieprasījums pēc bērnudārza pieaudzis. Kā teica Dzidra Ceple, izveidojuies rinda uz brīvām vietām bērnudārzā. No novada domes vadības saņemts solījums jaunajā budžeta gadā piešķirt fi-

nansējumu papildus grupas atvēršanai.

Bērnudārzā «Rūķīši» uzturas vidēji 150 – 160 bērni. 31 audzēknis, kas beidza pirmsskolas sagatavošanas grupu, šoruden uzsāks mācības 1. klasē.

L.Rancāne

Tirgus ziņas (Ls/kg)

	Līvānos	Preiļos		Līvānos	Preiļos		Līvānos	Preiļos
Gaļa, zivis, piena produkti, olas			Mēle	2,0	—	Kāposti (jaun.)	0,25	0,20
Gurma gaļa	1,79	1,80	Tauki	0,65	0,50	Ziedkāposti	0,50-0,60	0,50-0,60
Plecs	1,40	1,45-1,50	Liellopa, teļa gaļa	1,10-1,80	1,0-1,80	Kabači	—	0,40
Kakla karbonāde	1,89	1,90-2,20	Piēns	0,20	—	Gurķi	0,30-0,60	0,30-0,35
Karbonāde	2,40	2,35	Krējums	1,0	—	Gurķi (mazsālīti)	—	0,60
Kārtaine	1,20	1,35-1,40	Biezpiens	0,72	—	Tomāti	1,0	1,0-1,10
Speķis	0,70-1,20	0,50-1,30	Sviests	1,45	—	Kiploki	0,10 (galv.)	0,20 (galv.)
Sālīts speķis	1,0-1,40	1,45-1,50	Siers	1,40-2,0	—	Sīpoli	0,50	0,40
Žāveta gaļa	0,90-3,0	—	Brekši	0,65	—	Lociņi	0,10 (bunt.)	0,15 (bunt.)
Galva	0,60-0,70	0,60-0,80	Skumbrija kūpināta	—	2,10	Dilles	0,10 (bunt.)	0,15 (bunt.)
Stilbiņi	0,60-0,70	0,75-0,85	Heks (sald.)	—	1,40	Redīsi	0,10 (bunt.)	0,10 (bunt.)
Kājas	0,40-0,60	0,50-0,60	Dārzeņi, augļi, ogas, medus			Pupiņas	0,60-0,70	0,70
Ribiņas	1,0-1,40	1,0-1,20	Kartupeļi (jaun.)	0,20-0,45	0,20-0,35	Cūku pupas	0,60	—
Kauli	0,30-0,60	0,50-0,80	Bietes (jaun.)	0,25 (bunt.)	0,50	Medus (kg)	2,80	—
Aknas	1,30	1,10	Burkāni (jaun.)	0,30 (bunt.)	0,80	Rapšu eļļa	0,70 (l)	—
Sirds	1,0	1,20	Zemenes	1,0-1,50	1,0-1,20	Linsēklu eļļa	—	1,20 (l)
Plaušas	0,70	0,80-0,85	Sēnes	—	0,70-1,0	Sēnes	—	1,20-1,40
Nieres	0,70	0,85-0,90						

Riebiņu pagastā

■ **GATAVOS DOKUMENTUS CEĻA KAPITĀLREMONTAM.** Deputāti nolēmuši, ka pašvaldības ceļa Sprindži – Čiši kapitālremonta darbu projektēšanai slēgs līgumu ar licencētu projektētāju. Vienlaikus tiek paredzēts gatavot projektu līdzekļu piesaistei pašvaldības ceļu un ielu kapitālremontam no SAPARD programmas, kur 90% apmērā ir piesaistītie fonda līdzekļi, bet līdzfinansējums no pašvaldības budžeta – 10% apmērā.

■ **APKUREI IEPIRKS AKMEŅOGLES.** Pašvaldības deputāti padomes sēdē izskatīja trīs iesniegtos piedāvājumus akmeņogļu iegādei 2003./2004. gada apkures sezonai pašvaldības iestādēm. Ņemot vērā piedāvātos kvalitātes rādītājus un zemāko cenu, kā arī izdevīgākos sadarbības noteikumus, pagasta padomes sēdē nolemts, ka līgumu par akmeņogļu piegādi pašvaldība slēgs ar SIA «Ogles un kokss» no Rīgas.

■ **PAREDZ LĪDZEKĻUS FESTIVĀLA VIESU UZNĒMŠANAI.** Pagasta padomes sēdē deputāti piešķiruš 30 latus no kultūras pasākumu rīkošanai paredzētajiem līdzekļiem, lai sagādātu nepieciešamo folkloras festivāla «Baltica-2003» viesu uzņemšanai. Par šo naudu tika nopirkti suvenīri no māla. Festivāla pasākumu rīkošanai Riebiņos līdzekļus pārskaitīja arī Preiļu rajona padome.

■ **SPECIĀLISTI DODAS ATVAĻINĀJUMĀ.** Vairāki pašvaldības speciālisti saņēmuši pagasta padomes atļauju doties atvaļinājumā – kultūras darba organizatore, Riebiņu bibliotēkas vadītāja, kā arī bērnu pirmsskolas izglītības iestādes skolotāji.

■ **LIKS PĀRVIETOT BIŠU STROPUS.** Pagasta padomes sēdē deputāti izskatīja vairāku Riebiņu ciema Lauku ielas iedzīvotāju iesniegumus, kuri sūdzējās par to, ka kāda vietējā iedzīvotāja savus bišu stropus novietojuši sabiedriskā vietā – kapsētā pie pareizticīgo draudzes baznīcas. Lauku ielas iedzīvotāju neapmierinātību izraisa tas, ka bites jau vairākkārt sadzēlušas gan cilvēkus, gan lopus. Pagasta padomes deputāti nolēma, ka bišu īpašnieki stropus tomēr nāksies pārvietot citur, kur bites neapdraudēs iedzīvotājus un dzīvniekus.

■ **AKCEPTĒ IZDEVUMUS.** Sakarā ar to, ka Riebiņu vidusskolas skolēni no pašvaldības darbiniekiem jūnijā ir piedalījušies dažādās sacensībās Valmierā, Krāslavā, Latgales reģiona vieglatlētikas sacensībās un pašvaldību sporta spēlēs, pagasta padome akceptējusi izdevumus pavisam 59 latu apmērā.

■ **PIEŠĶIR LĪDZEKĻUS.** No sporta sadaļas līdzekļiem 40 lati piešķirti Ivaram Nikolajevam, kurš no 4. līdz 14. jūlijam piedalās Latvijas un Sanktpēterburgas sportistu galda tenisa nometnē Cēsu rajona Drustos.

■ **PALĪDZĒS VECTICĪBNIEKU DRAUDZĒI.** Skangelu vecticībnieku draudzes pārstāvji pašvaldībai bija lūguši finansējumu vai arī tehnisku palīdzību, lai sagatavotu laukumu kapsētas galveno vārtu uzstādīšanai, kā arī piebraucamā ceļa remontam. Nolemts, ka pašvaldība no ceļu (ielu) fonda līdzekļiem saremontēs piebraucamo ceļu līdz Skangelu kapsētai un palīdzēs sakārtot laukumu kapsētas vārtu uzstādīšanai.

■ **ATĻAUJ ATVĒRT KAFEJNĪCU.** Saskaņā ar likumdošanu pagasta padomes sēdē paju sabiedrībai atvēršanai «Iuris» izsniegta atļauja Riebiņos, Saules ielā 8 atvērt kafejnīcu, kur tirgosies ar alu, atspirdzinošiem dzērieniem un pārtiku.

■ **PAGASTĀ BŪS VIENS VĒLĒŠANU IECIRKNIS.** Gatavojoties 20. septembrī paredzētajai visas tautas nobalsošanai par Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā, pagasta padome izskatījusi Preiļu rajona vēlēšanu komisijas vēstuli, kurā lūgts noteikt vēlēšanu iecirkņu skaitu un atrašanās vietu pagastā. Nolemts, ka pašvaldībā būs tikai viens – Riebiņu vēlēšanu iecirknis, kas atradies Viļānu ielā 1, kur atrodas pagasta padomes administratīvā ēka.

■ **ZIRGAUDZĒTAVA PAPLAŠINA DARBĪBU.** Pagasta padomes deputāti izskatījuši vairākus SIA «Iris vītoli stāļi» iesniegumus. Nolemts, ka pagasta padome iznomās zirgaudzētavai «Iris vītoli stāļi» zemes īpašumus vairāk nekā 90 hektāru platībā uz dažādiem laika posmiem. Vēl deputāti piekrita, ka 343,2 hektāru platībā zirgaudzētavas saimnieki būs zogu savvaļas dzīvnieku turēšanai, kā arī uz vairākiem nomātiem zemes gabaliem būvēs angāra tipa ēkas – manēžu, stalli, mehānisko sektoru, barības novietni, palīgelpas).

DABAS AIZSARDZĪBA

Eiropas Savienības valstu programma «Natura 2000» — arī Latvijā

«Natura 2000» ir Eiropas Savienības (ES) valstu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sistēma jeb tīkls, kurā katru dalībvalsts iekļaujas ar savu aizsargājamo teritoriju sarakstu. Aizsargājamo dabas teritoriju sarakstu Eiropas Savienībā bija paredzēts pabeigt jau 2000. gadā taču darbs nav veicies tik ātri, kā bija plānots.

Saraksts, ar kuru dalībvalstis griežas ES komisijā, ir vienota datu bāze. Latvija šo datu bāzi papildina ar informāciju par savām potenciālajām teritorijām. Par katru teritoriju tiek aizpildīta informācijas lapa, iekļaujot ziņas par sugām un biotopiem, to platību, atrašanās vietu, tiek pievienota arī karte.

Uz «Novadnieka» jautājumiem par «Natura 2000» atbild Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas vadītājs ILMĀRS IVDRIS.

— Kāpēc ir jāveido īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīkls?

— Eiropas valstis jau kopš pagājušā gadsimta sākuma nonāca pie secinājuma, ka jāaptur dabas noplicināšanas process, kad strauja ekonomiskā attīstība draudēja novest līdz ekoloģiskajai katastrofai.

Latvijā līdz katastrofai vēl ir tālu, bet pēdējā laikā, tas ir, no 1992. līdz 2001. gadam, piemēram, ikgadējie mežizstrādes apjomi Latvijā pieauguši 2,6 reizes. Tās liecina, ka nepieciešama jaunu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveidošana meža ekoloģisko un sociālo funkciju saglabāšanai. Tas pats sakāms arī par citām mūsu dabas bagātībām.

Izpēte, kurā iesaistīti aptuveni 70 eksperti, liecina, ka Latvijā būs nepieciešams izveidot vēl apmēram 60 jaunas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas. Tas gan nenozīmē, ka šajās vietās tiks pilnīgi aizliegta saimnieciskā darbība.

— Kāpēc Latvijā jāaizsargā sugas, kuras pie mums nav apdraudētas?

— Sugu izplatība nav vienmērīga. Latvijā, piemēram, stārķi varam sastapt gandrīz visur, bet Zviedrijā tas ir rets putns. Eiropas Savienības direktīvas nosaka stārķa aizsardzības vietas. Tā kā stārķis pie mums sastopams daudzviet,

tā aizsardzība jau ir nodrošināta un jaunas aizsargājamas teritorijas nav jāveido.

Latvijā ir panākusi vienošanos ar Eiropas Komisiju, ka atsevišķām sugām, kuras ļoti plaši izplatītas un kuru aizsardzību nosaka direktīvas, tiks piemērots izņēmums – mēs varēsim turpināt ierobežot bebru un vilku skaitu.

Vilkam tika noteikta medību sezona, paredzot laiku, kad vilkus nedrīkstēs medīt. Varēsim turpināt medīt lūšus, atbilstoši sugas aizsardzības plānam katru gadu drīkstēs nometīt līdz 10% no uzskaitē esošajiem dzīvniekiem, kas ir aptuveni 50 lūši medību sezonā. Lūsi turpmāk vajadzēs iekļaut limitēto medijamo dzīvnieku skaitā.

Medijamo sugu saraksts paliks gandrīz nemainīgs. Tomēr no tā nāksies izslēgt kraukli un ļoti reti sastopamo pili – baltaci, kuru medības līdz šim bija formāli atļautas. Medību noteikumos ir noteiktas tikai tās pīļu sugas, kuras ir aizliegtas medīt, bet nav nosauktas atļautās sugas. Jaunajos Medību noteikumos tiks precīzi uzskaitītas visas medijamās sugas. Iespējams, ka sugu sarakstam tiks pievienotas arī jaunas, piemēram, Kanādas zoss.

Arī vairākām putnu sugām netiks noteikti papildus aizsardzības pasākumi. Medīj

izmantošanā?

— Ja kāda teritorija tiks izveidota meža aizsardzībai, tad tur nedrīkstēs cirst, bet to varēs izmantot medībām, sēnošanai, ogošanai, atpūtai, izziņas tūrisma. Varēs ierīkot meža takas un interesantu augu apskati.

— Vai purvā drīkstēs iegūt kūdru un kas notiks ar mūsu pļāvām, upēm un ezeriem?

— Ja teritorija ir izveidota purva aizsardzībai, tad kūdru iegūt nedrīkstēs, bet purvs būs pieejams medniekiem un dabas draugiem. Protams, varēs ierīkot izziņas takas tūristiem.

Zemes īpašnieks nedrīkstēs uzart aizsargājamās pļavas, nedrīkstēs mēsot tās ar minerālmēsliem vai apstēt ar ražīgāku zālāju sēklām. Pļavas būs vai nu jānogana vai jānoļauj. Ja apsaimniekosim šīs pļavas atbilstoši Eiropas prasībām, tam būs paredzētas Eiropas Savienības lauksaimniecības atbalsta programmas subsīdijas.

Latvijā aizsargājamajās upēs un ezeros nedrīkstēs būvēt aizsprostus, izmainīt ūdens līmeni, ievadīt neattīrītus notekūdeņus. Būs atļauts braukt ar laivu, peldēt, zvejot un makšķerēt, kā arī medīt ūdensputniņus.

— Vai Eiropas Savienība sekos līdzi tam, kā mēs apsaimniekosim savas aizsargājamās teritorijas?

— Par savu «Natura 2000» teritoriju aizsardzību un apsaimniekošanu mums būs regulāri jāsniedz informācija, jo sabiedriskās dabas aizsardzības organizācijas uzraudzīs šo procesu un nekavējoties ziņos Eiropas Komisijai par pārkāpumiem.

Eiropas Savienība paredz finansiāli atbalstīt «Natura 2000» teritoriju apsaimniekošanu. Jau tagad darbojas «LIFE Natura» projektu finansējums, kuru izmanto dabas aizsardzības plānu izstrādāšanai un ieviešanai. Protams, būs arī subsīdijas, tāpat kompensāciju paredz arī Latvijas likumdošana, jo Ministru kabinets 2004. gadā plāno apstiprināt kompensācijas un zemes apmaiņas kārtību.

Iesaistoties «Natura 2000», mēs ne tikai pilnveidosim savu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sistēmu, iegūsim Eiropas Savienības finansējumu šo teritoriju apsaimniekošanai un finansējumu tūrisma attīstībai pašvaldībās, bet arī gādāsim par dabas vērtību saglabāšanu, vienlaikus radot iespēju reģionālajai attīstībai.

L.Kirillova

un rubeņi joprojām būs medijamo sugu skaitā. Medību termiņi tiks noteikti jauna jos Medību noteikumos.

— Ar kādām tiesībām man var aizliegt kaut ko darīt uz savas zemes? Un kā manā privātīpašumā var izveidot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju?

— Civillikuma 1082. pants paredz, ka īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumu var uzlikt ar likumu. Bez tam arī Satversmes 105. pants nosaka, ka dabas resursi nav tikai privātīpašums un ka tiem jādarbojas arī sabiedrības labā. Šī iemesla dēļ valsts likumā noteiktajā kārtībā ir tiesīgs noteikt privātīpašuma aprobežojumus dabas resursu īpašniekam.

Lai nodrošinātu kādas sugas vai biotopa aizsardzību, nepietiek, ka to aizsargā tikai dažās vietās. Katrai sugai vai biotopam jānodrošina aizsardzība 2/3 vietu, kur tā Latvijā sastopama. Taču ir vietas, kur šī aizsardzība nav iespējama (notiek būvniecība, teritorijas ir sīki sadalītas), tāpēc var gadīties, ka tieši Preiļu rajonā, tieši jūsu īpašumā esošajā zemes gabalā konkrētā suga vai biotops ir jāaizsargā.

— Kā jāveic «Natura 2000» teritoriju apsaimniekošana?

— Apsaimniekošana neatšķirsies no citām īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām. Darbosies īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kas pieņemti 1997. gada oktobrī. Būs nepieciešams teritorijas dabas aizsardzības plāns. Atšķirība būs tikai tā, ka Eiropas Savienība sadarbosies ar mūsu valsti «Natura 2000» īstenošanā un atbalstīs to finansiāli (subsīdiju veidā 20 lati par hektāru).

— Vai būs izmaiņas meža

Šogad Viļānu prognožu daļa strādā pēc dāņu kopprojekta ar datorprogrammu un veic temperatūras, nokrišņu un gaisa mitruma uzskaiti vidēji agrinajām kartupeļu šķirnēm ik pēc trim stundām. Programma jau brīdina – nekavējoties jāveic smidzinājums ar sistēmas iedarbības fungicīdu, jo pēc pāris dienām kartupeļu lakstu puves infekcija var parādīties uz lauka vidēji agrinos kartupeļu stādījumos. Pirmos divus smidzinājumus veic ar sistēmas iedarbības fungicīdiem, bet pēc tam jāsmidzina ar pieskares fungicīdu.

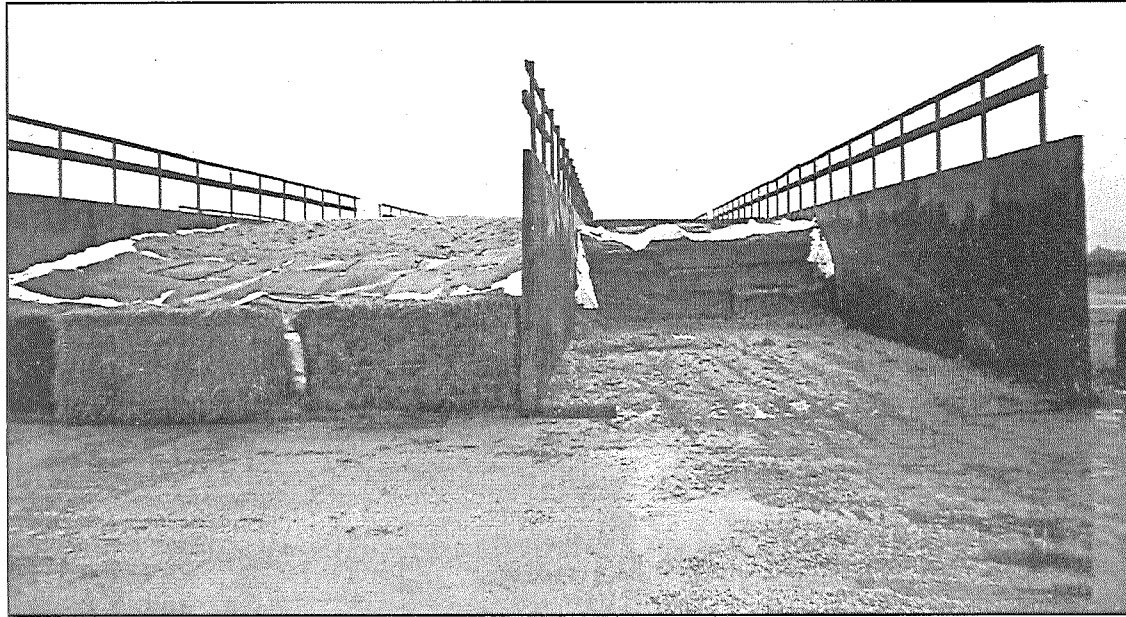
Iespējams, ka mazdārziņos, kur audzē agrinās un vairāk uzņēmīgās kartupeļu šķirnes un kuras bija agrāk iestādītas, kartupeļu lakstu puve jau ir inficējusi šos stādījumus. Vispirms apstrāde jāveic agrajos stādījumos, pakāpeniski pārejot uz vēlino šķirņu aizsardzību. Šādos laika apstākļos, kad mitruma procents ir augsts, starp miglojumiem ir jāizvēlas mazākais laika periods, kāds norādīts instrukcijā.

A.Trūpa,

VAAD Latgales reģionālās Augu aizsardzības un karantīnas Viļānu prognožu daļas vecākā speciāliste

LAUKSAIMNIEKIEM

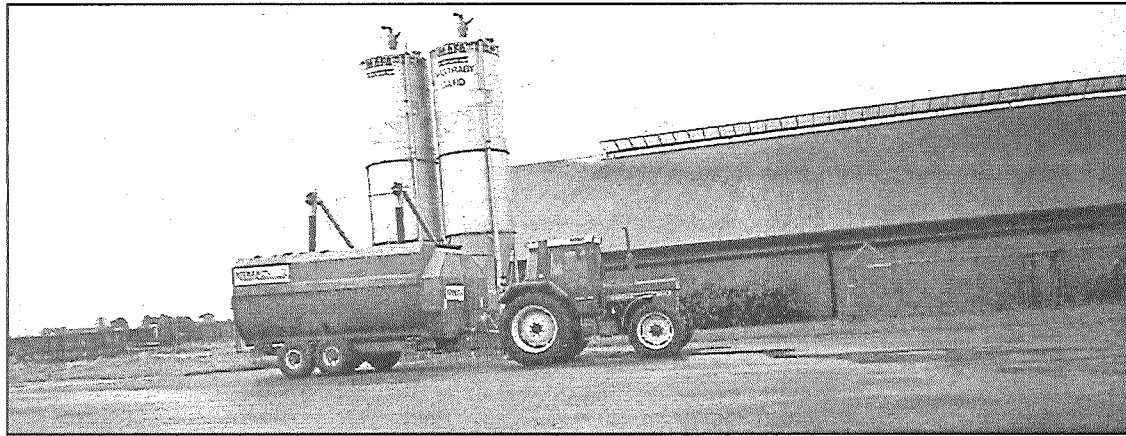
Latvijas zemnieki pieredzes meklējumos Zviedrijā

Skābbarības bedres kreisajā pusē nosegts šis vasaras pirmais plāvums, kas gatavots maija otrajā pusē. Pašlaik zviedri jau ievāc otro plāvumu, bet līdz rudenim labi mēslošanas stiebrzāles dos vēl divas ražas. Attēla labajā pusē redzama pērn gatavotā skābbarība, ko govīm izbaro pašlaik.

Lopbarība tiek izdalīta tikai vienu reizi dienā – no rīta. Kad tuvākā barība apēsta, atlikušo ar nelielu traktorīņu piestumpo lopiņiem tuvāk. Govis stāv uz redeļu grīdas, bet par pakaišiem tiek izmantotas zāģu skaidas.

Lielfermā govju barošana pilnībā mehanizēta. Attēlā redzamajā lopbarības maisītājā tiek gatavots skābbarības, salmu un graudu maisījums ar dažādām piedevām. Visas govīs tiek arotas vienādi, mazāku barības devu saņem vienīgi cietstāvošās, kuras novietotas atsevišķi, ja govīs dod diennaktī mazāk nekā 15 litrus piena, to jau aizlaiž ciet).

Tāds izskatās lielāsaimniecības plāvām piemērotais zāles plāvējs, kam griezēj mehānismi novietoti gan sānos, gan priekšā. Vāla kopējais platums ir 9 metri.

«Novadnieks» jau informēja, ka no 2. līdz 6. jūlijam 15 zemnieki no Preiļu, Rēzeknes, Daugavpils un Jēkabpils rajona bija devušies mācību un pieredzes apmaiņas braucienā uz Zviedriju. Ceļojumu organizēt palīdzēja SIA «Farmplant Latvija» no Jēkabpils, kas nodarbojas ar spēkbarības un lopbarības piedevu tirdzniecību. Zemnieku lielākā vēlme bija iepazīties ar to, kā ziemeļu kaimiņi gatavo lopbarību.

Par redzēto un uzzināto pastāstīja Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāja SILVIJA DREIJERE.

Zviedrijā list, bet zemnieki neuztraucas

Latgales zemnieku grupa apmeklēja Zviedrijas dienvidu apgabalu, kur klimatiskie apstākļi ir ļoti līdzīgi Latvijai. Šovasar arī Zviedrijā laiks pārsvarā ir apmācies, daudz lietus. Tomēr zviedru zemnieki par savu ganāmpulku ziemas periodu ir mazāk nobažījušies, jo arī lietainā vasarā spēj sagatavot pietiekami daudz rupjās lopbarības.

Pirmajā ciemošanās dienā klausījāmies lekcijas, ko lasīja Zviedrijas Lauksaimniecības universitātes lektori. Mums stāstīja par to, kā pareizi gatavot skābbarību, kādas tehnoloģijas izmantot, par ieskābšanas procesiem.

Pēc lekcijām apmeklējām Perstorpas pilsētu un tāda paša nosaukuma ķīmisko rūpnīcu, kas savu ražošanas apjomu ziņā ir trešā vai ceturtnā lielākā pasaulē. Milzīgās rūpnīcas pirmsākumi ir ne-

lielā ģimenes uzņēmumā, kas ražoja etiķi. Tagad uzņēmums ražo arī lopbarības piedevas, organiskās skābes un arī skābbarības konservantus parastajam un ekoloģiskajam zemnieku saimniecībām.

Perstorpā iesaka izmantot konservantus

Nepastāvīgie klimatiskie apstākļi ar biežiem nokrišņiem neļauj Zviedrijas zemniekiem strādāt tā, lai pilnībā iztikt bez konservantiem un sagatavotu kvalitatīvu skābbarību. Protams, ne jau visi zemnieki konservantus izmanto. Speciālisti skaidroja, ka tie esot tikai aptuveni 45 procenti saimniecību. Tomēr, izmantojot konservantus, tiek panākts pareizs skābšanas process un lopbarības kvalitāte ir garantēta.

Latgales zemnieki, atšķirībā no zviedriem, konservantus izmanto gaužām kūtri, Preiļu rajonā tikai pāris saimniecībās. Vēl daži zem-

nieki konservantus izmanto tik vien, ka nolej bedres augšējo kārtu, lai samazinātu zudumus. Viens no iemesliem, kāpēc mūsu zemnieki tik atturīgi, ir zemās piena cenas Latvijā. Konservantu izmantošana vienkārši neatmaksājas. Noskaidrojām, ka Zviedrijā zemnieks par litru pārdotā piena saņem vidēji 20 santīmus. Taču arī Latgales zemnieki jau ir iemācījušies rēķināt un domāt, ka konservantu iegādē iztērētie līdzekļi varētu atmaksāties, ja govīs ziemā dos tikpat daudz piena kā vasarā. Rupjā barība ir govju ēdienkartes pamatā. Ja tās nav pietiekami, ar spēkbarību neko nevar glābt.

Fermas ar 250 un 600 govīm

Ceļojuma dienās Zviedrijā laiks bija tik lietains, ka skābbarības gatavošana nebija iespējama. Tomēr mēs apmeklējām divas saimniecības, kuru īpašnieki nodarbojas ar piena lopkopību un tur 250 un 600 govīs.

Fermā, kuras saimnieki tur 250 govīs, darbojas pēc videi draudzīgas saimniekošanas shēmas. Tas nozīmē, ka ķīmija tiek izmantota, bet pazeminātās devās, saskaņojot tās ar laika apstākļiem un augu attīstības fāzēm. Ar tādā veidā gatavotu lopbarību ēdinātās govīs dod pienu, kas tiek ieskaitīts eks-

tra šķirā un par ko var saņemt piemaksu. Bez tam no Holšteinfrižas melnraibajām govīm gadā tiek izslaukti 10 tūkstoši un pat 11,5 tūkstoši kilogramu piena.

Mūsu zemnieki, kas nodarbojas ar piena lopkopību, par šādiem rezultātiem īpaši nebrīnījās, jo paši lēnām uz to virzās. Pašlaik Latvijā notiek ganāmpulku paplašināšana. Kad šis process būs galā, arī mūsu zemnieki varēs sākt domāt par ganāmpulku ražības palielināšanu. Domāju, kas tas notiks jau tuvāko gadu laikā.

Ferma, kurā tiek turētas 600 govīs, bija īpaša ar to, ka piena pārstrāde notiek turpat saimniecībā – tiek ražots jogurts, sviests, bet piens fasēts tetrapakās un kopā ar citu produkciju nogādāts veikalos apmēram 70 kilometru rādiusā. Saimnieki atzina, ka konkurence starp piena pārstrādes uzņēmumiem Zviedrijā ir liela, tāpēc tiek izmantoti dažādi mārketinga paņēmieni. Piemēram, uz tetrapakām lieliem burtiem rakstīts «Tā garšo īsts govīs piens», ar domu, ka pircējiem zināms, no kuras saimniecības produkts nācis. Bez tam pircēji var atbraukt uz fermu un iepazīties, kā notiek process.

Šajā saimniecībā kā atveišķa kompānija izveidots uzņēmums, kas nodarbojas ar lopbarības sa-

gatavošanu ne tikai pašu vajadzībām, bet arī plašas apkārtnes zemniekiem. Kredītā iegādāta vismodernākā pļaušanas tehnika, kas vasarā tiek izmantota pilnā apmērā, var novākt aptuveni 1000 hektārus. Šie pakalpojumi, izrādās, ir pat lētāki nekā pie mums Latvijā, par ko mūsu zemnieki bija pārsteigti.

Govju labturība – atbilstoši ES prasībām

Zviedrijas fermās govju ēdienkartes galvenā sastāvdaļa ir tieši rupjā lopbarība. Taču to lopiņi iegūst nevis ganībās, bet kūti. Tomēr atbilstoši Eiropas Savienības prasībām govīs visu laiku netiek turētas zem jumta. Paēdušas tās dodas laukā gluži kā pastaigā, kad zāli uzēd tikai kā svaigus salātiņus. Dienā, kad viesojāmies zviedru saimniecībās, stipri lija. Lai ganāmpulks neizbradātu ganības, lopi tika turēti kūti un ēda pērnvasar sagatavotu skābbarību.

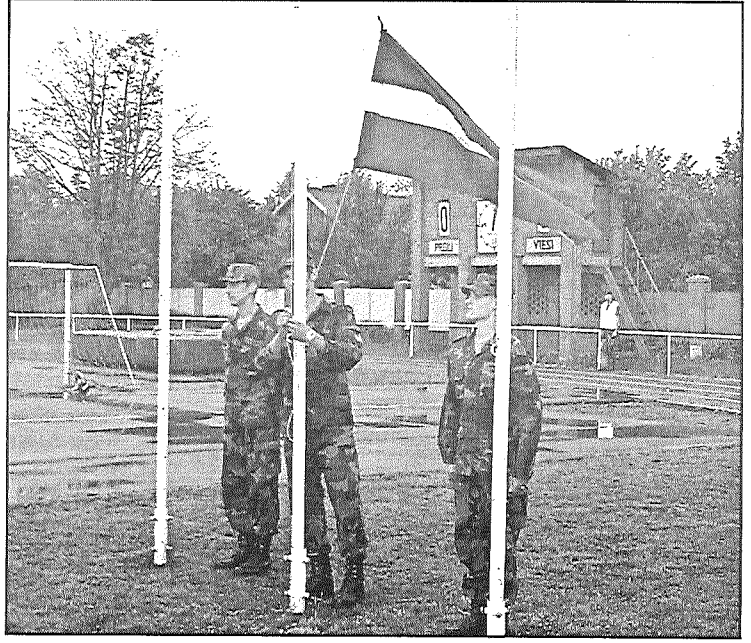
Ievērojām, ka ganībām tiek pārsvarā izmantotas stiebrzāles, taču ir arī ļoti daudz stīgojošā baltā āboliņa, kas ir ne tikai vērtīgs, bet arī lieliski noklāj lauku un neļauj ieviesties pienēm un citām nezālēm.

L.Kirillova

Karstās jaunsargu dienas

● Jaunsardzes 2. sporta spēļu apmēram pustūkstotis dalībnieku uzsāk parādes maršu.

● Skan Latvijas himna, un maštā paceļas valsts karogs.

● Par raitu soli jaunsargu parādē rūpējās Nacionālo Bruņoto spēku pūtēju orķestris. Tas sniedza arī koncertu Preiļu parka estrādē, uz ko lietus dēļ diemžēl ieradās tikai daži desmiti klausītāju.

● Kārtību uz ceļiem sacensību vietu apkaimē nodrošināja militārās policijas rotas dižkareivji Vilnis Kaskevičs (no kreisās) un Jānis Hmurkovskis.

● Jaunsardzes sporta spēles novēro Zviedrijas Nacionālās gvardes pārstāvis Rolands Telīns (no kreisās), Norvēģijas Nacionālās gvardes pārstāvis Knuts Nītons, 1. kājnieku brigādes jaunsardzes vadītājs, virsleitnants Raimonds Straume un Latvijas Jaunsardzes priekšnieks majors Sergejs Čevers.

Sākums 1. lappusē.

Pieklūšana pie sacensību vietas katram, kam vien tas ienāca prātā, nemaz nebija iedomājama. Arī žurnālistiem. Vajadzēja vien pakļauties Nacionālo Bruņoto spēku militārās policijas rotas pārstāvju Viļņa Kaskeviča un Jāņa Hmurkovska prasībām nogriezt automašīnu ceļmalā un atbildēt uz jautājumiem par brauciena galamērķi. Bet arī žurnālistiem bija kas jautājams abiem pušiem par militārās policijas darbību. Jaunieši stāstīja, ka veic apsardzes funkcijas dažādos oficiālos pasākumos,

piedalās eskortos, patrulē, apsargā svarīgus objektus, pavada militārās tehnikas pārvietošanos.

Jānis Hmurkovskis ir Preiļu rajona pārstāvis, viņa vecāki dzīvo Rušonas pagastā. Pēc obligātā militārā dienesta izvēlējās darbu Rīgā, militārajās struktūrvienībās, teica Jānis. Jaunsardzes 2. sporta spēļu laikā Vilnis un Jānis sekoja kārtībai atklāšanas parādes un sacensību laikā, uzmanīja, lai civilie iedzīvotāji neieklūst vietās, kas varētu būt bīstamas viņu drošībai. Militārie policisti atklāja, ka Preiļos sacensību laikā bijuši atsevišķi gadījumi, kad viņiem bija jāiejauc-

● Rīgas rajona 19. bataljona jaunsargi un jaunsargu instruktore Centa Purviņa (sēž pirmā no labās) puda apmierinājumu ar sadzīves apstākļiem un sacensību organizāciju, bet leva Rukšāne (pirmajā rindā centrā), kuras ģimenē ir divi zemessargi un četri jaunsargi, karsti vēlējās nokļūt peintbola ciņas laukumā.

cas un jāparūpējas par jaunsargu drošību.

Patiešām ekstremālos apstākļos – gandrīz nepārtrauktā lietū un stiegot slapjajā kūdrā – notika peintbola sacensības. Peintbols ir ciņa starp divām komandām «par karogu» uz ierobežota laukuma (50 x 100 metri) ar dabīgiem un mākslīgiem šķēršļiem. Cīnītāji ir

bruņoti ar peintbola šautenēm, kuras pildītas ar miniaturiem baloniņiem, kas satur krāsvielu. Pēc trāpījuma mērķi tie pārsprāgst, nokrāsojot «ievainoto» vietu. No tieša trāpījuma var iegūt pamatīgu zilumu, tāpēc cīnītāji bija apgādāti ar sejas maskām, bieziem apmetņiem un aizsargcimdēm. Pēc «ievainošanas» cietušie laukumu

pamet. Peintbola sacensības notika galvenā tiesneša, 35. bataljona otrās kājnieku rotas komandiera Ilmāra Sparāna vadībā.

Pamatīgi samirkusi, bet nevairīdamās no lietus, peintbolu iežogojuma ārpusē vēroja maza meitene jaunsargu formā. Žurnālistu ievērību viņa guva ar to, ka izskatījās noskumusi. Izrādījās, ka Rīgas

zem lietainām debesīm

● Jaunsardzes sporta spēlēs ieradīs aizsardzības ministrs Ģirts Valdis Kristovskis (attēla centrā civilapģērbā). Viņu pavada 3. kājnieku brigādes komandieris, pulkvedis Jānis Žagata (otrais no kreisās) un 35. kājnieku bataljona komandieris Donāts Valainis. Ziņojumu nodod šķēršļu joslas sacensību vecākais tiesnesis, majors Aivars Vucāns.

● Sacensību vietā uzstādītā klinšu siena kalpoja par vietu jaunsargu treniņiem.

rajona 19. bataljona jaunsardze Ieva Rukšāne ir nobēdājusies par to, ka mammai viņu bail laist peintbola sacensībās. Divpadsmitgadīgās Ievas mamma un tētis ir bijis bijušais rajona 19. kājnieku bataljona zemessargi, bet četri ģimenes bērni, ieskaitot Ievu, — jaunsargi, un viss četrinieks, kā arī mamma — jaunsargu speciāliste bija ieradusies uz spēlēm Preiļos. Nē, visa šī jaunsargu būšana meitenēm neesot par grūtu, un viņai pašai ļoti patīkot šaudīties, apgalvoja Ieva.

Sporta spēļu laikā Preiļos uzturējās Latvijas Jaunsardzes priekšnieks, majors Sergejs Čevers. «Novadnieka» žurnālistiem Sergejs Čevers atzina, ka Preiļu 35. kājnieku bataljona zemessargi ieguldījuši ļoti lielu darbu sacensību organizēšanā un nodrošinājuši to raitu norisi. Latvijā jaunsargu kustībā iesaistījušies gandrīz 7000 jauniešu. Jaunsargos darbojas daudzu zemessargu bērni, kā arī tie jaunieši, kuriem patīk militāras nodarbības, un arī tie, kuriem nav līdzekļu apmeklēt nodarbības, par kurām ir jāmaksā. Jaunsargiem nodarbības un nometnes ir bez maksas, tās finansē no Aizsardzības ministrijas budžeta. Kā informēja Sergejs Čevers, katru gadu jaunsardzi beidz 700-800 jauniešu, un apmēram 40 procenti no tiem izvēlas savu nākotni saistīt ar militārā spēka struktūrām.

Savos iespaidos par jaunsardzes sporta spēlēm dalījās Zviedrijas Nacionālās gvardes apmācību skolas instruktors majors Rolands

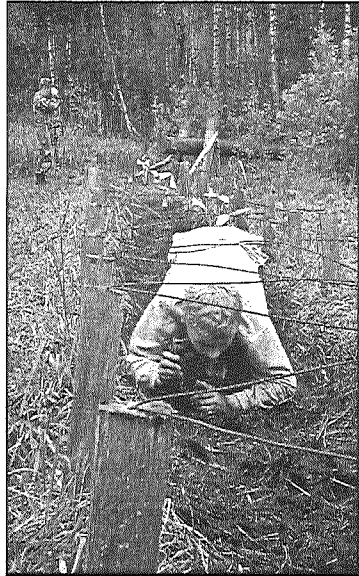
Telīns un Norvēģijas Nacionālās gvardes apmācību skolas priekšnieks pulkvežleitnants Knuts Nītons. Norvēģijas pārstāvis piedalījās kā novērotājs, bet no Zviedrijas bija ieradusies jaunsargu komanda.

Knuts Nītons pastāstīja, ka Norvēģijā jaunsardzē iesaistījušies 3000 jauniešu vecumā no 16 līdz 21 gadam, bet kopumā ir 83 000 zemessargu. Notiekošās spēles viņam likās aizraujošas un darba formas ar jaunsardzi — interesantas, bet galvenajos vilcienos — līdzīgas Norvēģijā pastāvošajām. Arī Rolands Telīns atzina, ka darbs ar jaunsargiem, kuru Zviedrijā ir vairāk nekā 2000, notiek tāpat kā Latvijā. Jaunsargi ir 15-20 gadu vecumā.

Komandu kopvērtējumā jaunākajā grupā pirmo vietu ieguva Preiļu rajona jaunsargi — Zemessardzes 35. kājnieku bataljona 2. komanda. Tās sastāvā cīnījās Mārtiņš Springis, Kristaps Bruģis, Kitija Kažociņa (Rudzātu vidusskola), Signe Putāne, Rolands Putāns (Aglonas vidusskola), Egils Vanags (Preiļu 1. pamatskola).

Otro vietu šajā grupā ieguva 35. bataljona 2. komanda no Rēzeknes, trešo — 56. bataljona komanda no Jēkabpils.

Vecākajā grupā uzvaru guva Zemessardzes 22. kājnieku bataljona 2. komanda no Valkas, otro vietu izcīnīja 19. bataljona jaunsargi no Rīgas rajona. Trešajā vietā ierindojās Preiļu rajona jaunsargi — 35. kājnieku bataljona 2. komanda. Komandā cīnījās Nikolajs Šaškins un Anatolijs Šakurs

● Rāpošana zem stieplēm, kuras piestiprinātas 40 centimetru augstumā, viegla izskatās tikai vērotājam no malas. Pirmkārt, tā bija pamatīga dubļu vanna, bet, otrkārt, daļa no spēkiem un veiklības jau bija atstāta iepriekšējos šķēršļos: uz iekārtajām kāpnēm, zviedru un lielās sienas un tamīdzīgos.

● Ne visiem pietika spēka ar virves palīdzību uzrāpties uz četrus metrus augstumā kokā iestiprinātā tiltiņa un pēc tam nolaisties pa slīpi nospriegotu virvi, turoties pie karabinē iestiprinātā roktura.

(Rudzātu vidusskola), Jurgis Vainovs (Rožupes pamatskola), Valdis Skabs, Inga Babris (Preiļu Valsts ģimnāzija), Irina Kučinska (Līvānu 2. vidusskola).

● Balķis svārstīgs, bet zem tā — rāvains ūdens.

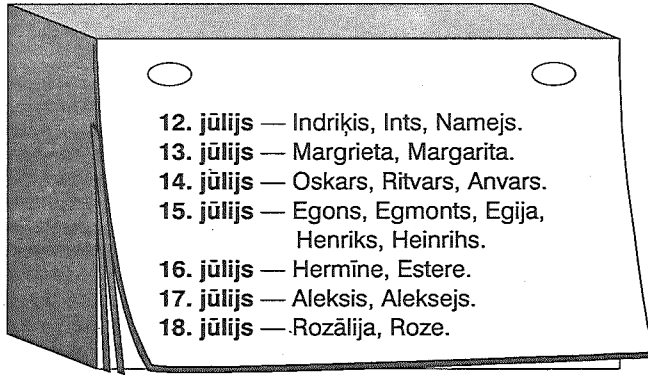
● 17. bataljona jaunsargs Raivis Dālbergs jaunsargu speciālista Aigara Simsona vadībā trenējas biatlona sacensībām. Raivis ir pārliecināts, ka viņa vectēvs, bijušais nacionālais partizāns, kurš dzīvo Rudzātās, varēs lepoties ar mazdēlu.

● Zemessardzes 35. bataljona jaunsargi, godalgoto vietu ieguvēji Jaunsardzes 2. sporta spēlēs kopā ar bataljona operatīvās nodaļas plānošanas virsnieku, virsleitnantu Juri Putni (1. rindā trešais no labās).

● Sporta spēļu noslēgumā Preiļos bija iespēja redzēt īstas vīru spēles — NBS Gaisa spēku, kā arī Rekrutēšanas un atlases centra paraugdemonstrējumus.

**Audz laimīgs,
mazais!**

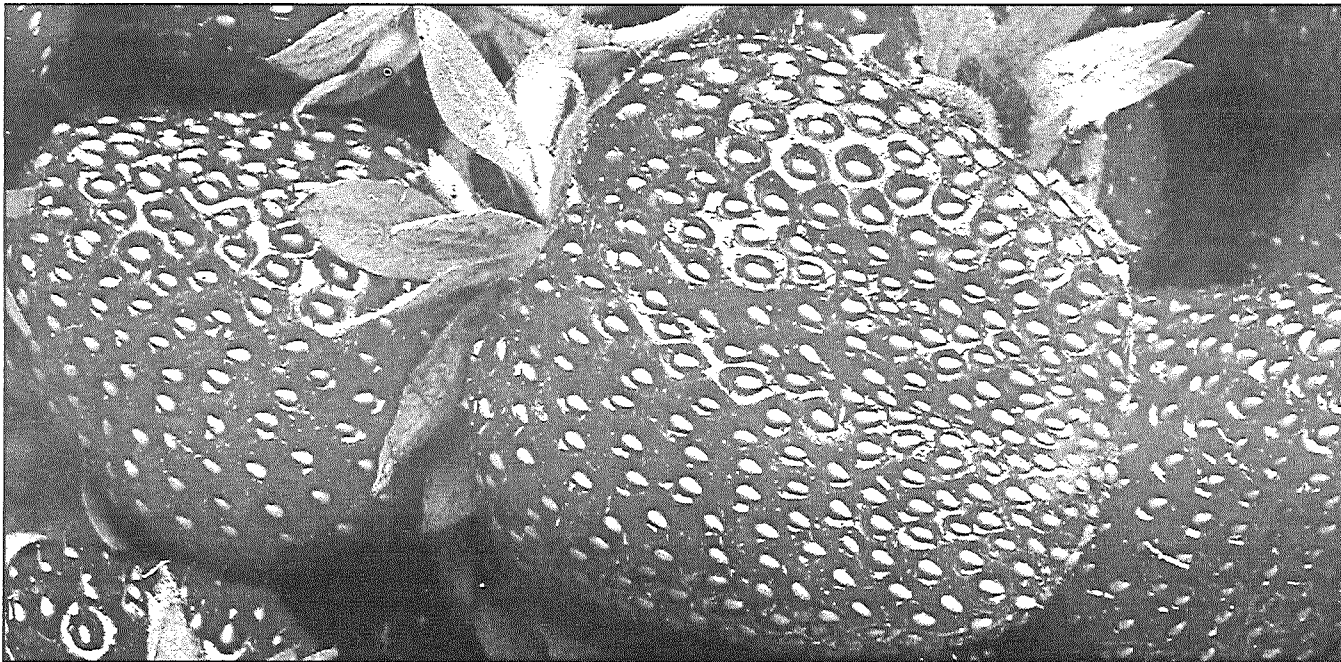
Turku pagasta iedzīvotājas **Tatjanas Cakules** meitiņa piedzima 3. jūlijā. Māmiņa un tētis **Aivars** mazulīti nosaukuši par **Diānu**. Ģimenē tagad aug divas meitiņas. Ar **Diānas** vecāko māsiņu **Lindu** «Novadnieks» lasītājus jau iepazīstināja pirms pāris gadiem, kad mazulīte ar māmiņu atradās Preiļu dzemdību nodaļā. Tētis jaundzimušajai meitiņai un māmiņai pirmajā tikšanās reizē dāvināja rožu pušķi. Tumšsarkanā ķekaru roze aug viņu mājās, tā ir iestādīta abu kāzu dienā – 2000. gada 10. jūnijā. Rozes stādu uzdāvināja vedēji. Tagad tā ik vasaru bagātīgi uzzied, un šoreiz iepriecināja gan māti, gan meitu.

Abām māsiņām **Diānai** un **Lindai** ir arī mīļas vecmāmiņas **Olga** un **Nina**, gādīgi vectētiņi **Aleksandrs** un **Alberts**, kā arī vecvecmāmiņas **Anna** un **Zenta**.

Tatjana pateicās ārstei **Larīnai Bogdanovai**, vecmātei **Aleksandrai** un bērnu medmāsai **Baibai** par palīdzību dzemdībās.

Mazulīti paredzēts kristīt **Līvānu katoļu baznīcā**.

Zemeņu laikā jāēd zemenes

Zemeņu lodītes

Veselas un vienādas zemenes pārkausa ar cukuru un ļauj tām ievilkties. Sagatavo šķidru pankūku mīklu, iemērc tajā ogas un vāra eļļā gaiši dzeltenas. Pasniedzot pārkausa ar pūdercukuru.

Biezpiena krēms ar zemenēm

250 g biezpiena, 75 g cukura, 300 g zemeņu, trīs ēdamkarotes olu liķiera vai liķiera «**Šarlotē**», vaniļiņš, viena glāze putukrējuma, viena tējkarote želatīna.

Samaltam biezpienam pievieno caur sietu izberztas zemenes, cukuru, vaniļiņu, olu liķieri un pamatīgi samaisa. Masai pievieno izšķīdinātu želatīnu un saputotu krējumu.

Krēmu liek trauciņos un aukstumā sarecinā. Rotā ar zemenēm.

Zemeņu «uzputenis»

400 g zemeņu izberž caur sietu, sajauc ar 10 g cukura un putās sakultiem 4 olu dzeltenumiem. Masu liek cepamā traukā, pārkausa ar cukuru un vidēji karstā krāsnī cep apmēram 20 minūtes. «Uzputenis» pasniedz uzreiz pēc izņemšanas no krāsns, to neatdzesējot.

Zemeņu krēms

500 g zemeņu, divas glāzes putukrējuma, 100 g cukura, 20 g želatīna.

Zemenes izberž caur sietu, pievieno izšķīdinātu želatīnu

un putukrējumu, kas sakults kopā ar cukuru. Pilda platās vīna glāzēs un sarecina. Rotā ar svaigām uz pusi pārgrieztām zemenēm.

Zemeņu kūka

Uz paplātes liek vienu kārtu «**Selgas**» cepumu. To nolāj ar putukrējumu. Nākamajā kārtā liek šķēlītēs sagrieztas svaigas zemenes. Tad atkal putukrējuma kārtā, zemeņu kārtā. Dekorē ar zemenēm un putukrējumu, liek ledusskapī ievilkties.

Zemenes ar Brie sieru

300 g zemeņu, 200 g Brie siera, 100 ml baltvīna, 75 ml saldā krējuma, 1 tējkarote cit-

rona sulas, medus, šķipsniņa kanēļa, 50 g valriekstu pusīšu vai nesālītu pistāciju.

Sieru sagriež kubiņos un sajauc ar zemeņu pusītēm vai veselām ogām. Pārlej ar vīnu un virsū liek ar medu un citronu saputotu krējumu. Rotā ar riekstiem.

Zemeņu mērce

1/2 kg zemeņu, 200 ml ūdens, cukurs pēc garšas, 1 tējkarote kartupeļu cietes, 1 šķēle citrona, 1 kanēļa standziņa.

Notīrītas, nomazgātas zemenes vāra ūdenī kopā ar kanēli, citrona šķēli. Mikstas sakul viendabīgā masā. Pieliek cukuru un veselas zemenes, uzvāra, iemaisa kartupeļu cieti un uzkarsē.

Zemenes spēj nogalināt vēža šūnas

Zinātnieki uzskata, ka zemeņu ēšana var mazināt vēža risku. Zemenēs esošās specifiskās ķīmiskās vielas palēnina ļaundabīgā audzēja atsevišķu formu attīstības ātrumu. Lai arī ļoti veselīgas ir

visas zemenes, zinātnieki īpaši uzsver meža ogu labās īpašības. Notingemas universitātes goda profesors **Richardšs Maisens** intervijā **BBC Health** stāsta, ka ķīmiskie savienojumi, kas zemenēm piešķir to

lielisko aromātu, vienlaikus arī palīdz samazināt vēža šūnu attīstību un pat nogalināt tās. Zinātnieki domā, ka zemenes īpaši efektīvi palīdz kuņģa, resnās un taisnās zarnas vēža gadījumā. **BBC in-**

formē, ka patlaban **Notingemas** pētnieki veic plašāku pētījumu, kura rezultāti būs zināmi nākamajā gadā.

Pēc preses materiāliem

**HOROSKOPS
NEDĒĻAI (14.07. - 20.07.)**

Auns. Izmantojiet piedāvājumu ilgi cerētās peļņas gušanai. Jums gaidāms enerģijas pieplūdums, jūs iesaistīsieties jaunu projektu realizācijā. Mīlestībā jums raksturīgas būs avānturiskas idejas un plāni, nebaidīsieties zaudēt, jo jūsu devīze būs — lai ko iegūtu, kaut kas ir jāzaudē.

Vērsis. Priekšnieks izteiks piedāvājumu, kuram nākotnē būs lieli panākumi. Bez liekām pūlēm atradīsiet vajadzīgos darījumu partnerus. Neizvaieties no iesaistīšanās labdarības pasākumos. Vislielāko atbalstu saņemsiet no tuviniekiem, tomēr ģimene prasīs daudz pūļu, jūs pārspīlēsiet, domādams, ka visu varat paveikt viens pats.

Dvīņi. Šonedēļ varat kļūt pesimistiskāks, nervozāks, viegli iedeģsieties patiesās dumās. Nav ieteicams izvēlēties jaunu virzienu dzīvei, varat nopietni kļūgties. Draugi sniegs lielu atbalstu cīņā ar materiālajām grūtībām, pielūkojiet, ka neiekļūstat lielos parādos. Jums jācenšas veidot pašam savu dzīvi, lieki neklausoties padomos.

Vēzis. Jūs varat nejaūsi kļūt no kāda atkarīgs vai palikt kādam parādā. Galvenais, lai jums apkārt būtu saprātīgi partneri. Jūsu labos nodomus var pārprast, iespējamas mulķīgas situācijas. Laimēsies darījumos ar naudu. Tuvinieki dos patiesu enerģiju, netieši palīdzēs jums atrisināt problēmas. Mīlestībā būs daudz pārpratumu, kas galu galā atrisināsies pavisam necerēti.

Lauva. Varat sākt īstenot tālejošus plānus. Jūs lieliski pratīsiet izmantot savā labā kolēģus un tuviniekus, uzmanieties piesavināties citu idejas. Lai saglabātu labas attiecības, jums var gadīties bieži pieskaņoties partneru vēlmēm. Ģimenē iespējamas daudzas sīkas raizes, kuru atrisināšanai vajadzēs pielikt daudz pūļu.

Jaunava. Daudz sniegs sakari ar ārzemēm. Iespējamas pārmaiņas tavos ienākumos vai profesionālajā jomā. Cilvēki, kurus cienāt, sniegs jums atbalstu. Sabiedriskās vietās var iznākt nepatīkšanas, jo demonstrēsiet pārāk brīvu uzvedību. Problēmas sagādās alkohola lietošana gan pašai, gan citiem.

Svari. Vienīgais šķērslis ceļā uz panākumiem būs jūsu atteikums un slinkums. Saprātīgs risks gandrīz vienmēr atmaksājas. Svarīgi ir, lai jūsu lēmumu nepieņemtu steigā, daudz kas jūsu dzīvē ir atkarīgs no spējām reaģēt uz notiekošo. Neļaujiet savu vārdu iekārdā intrigā, kā arī pats nepiedalieties baumu platīšanā!

Skorpions. Jums pieaugs veicamo darbu un pienākumu apjoms. Uzticieties savai intūcijai un pieredzei! Lejaucieties notikumu gaitā, jo malā stāvēšana nedos pozitīvu rezultātu. Daudz ko nokārtosiet, liekot lietā savu personisko pievilcību. Vecāku gūta dzīves pieredze būs būtiska, risinot savas personiskās problēmas.

Strēlnieks. Veiksmīga nedēļa tiem, kuri jau iepriekš kaut ko paveikuši. Domājiet par nākotnes plāniem, kas saistīti ar jūsu profesionālo izaugsmi. Atgūsiat aizdoto naudu. Dzīvi uztveriet no tās pozitīvās puses. Izvaieties no skajiem cilvēkiem, jums piemērotāka atpūta klusumā.

Mežāzis. Piemērots laiks jebkāda veida sadarbībai. Saņemsiet ziņu no tālienes, taču iegūta informācija noderēs tikai pēc kāda laika. Nedēļa piemērota piedzīvojumiem kopā ar savu iemīļoto, varat saņemt slēptus mīlestības apliecinājumus.

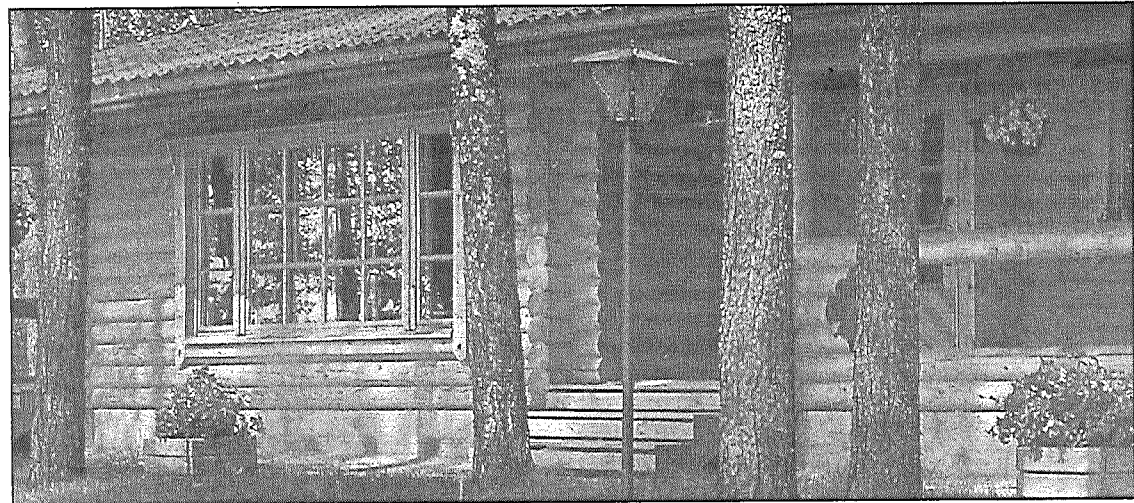
Ūdensvīrs. Jūs pratīsiet likt lietā visāda veida jauninājumus. Šonedēļ varat spert kādu neatgriezenisku soli. Neaizraujieties ar kritizēšanu, jo tā var vērsties pret jums. Nebūtu ieteicams doties ceļojumā, varat sākt to plānot. Sargājiet savu veselību, izvairieties no bistamām situācijām!

Zivis. Jums iespējamas nenozīmīgas domstarpības par pasaules kārtību. Jūs bieži klusībā šaubīsieties par sevi, kaut arī mēģināsiet izkļūties par pašpārliecinātām karjeristēm. Saņemsiet atbalstu no draugiem. Iespējams, ka jūsu iemīļotajam neatliks jums laika, taču tā trūkumu viņš kompensēs ar dāvanām.

INFORMĀCIJA

KONKURSS pirts īpašniekiem «Liels ķipsis»

Ak, manas jaukās pirtiņas! Vecās lauku pirts un modernās karsētavas. Pirts ar akmeņiem, ar krāsniņām, pirts iesala žāvēšanai un pirts miesas šķīstīšanai. Pirts – dvēseles atvaidzēšanai.

Aicinām piedalīties «Novadnieka» konkursā «LIELAIS ĶIPIS».

● Konkursa noteikumi: iesūtīt aprakstus un fotogrāfijas par savām pirtīm, kā arī par jautriem vai skumjiem notikumiem, kas tajās risinājušies. Tāpat var iesūtīt materiālus par pirts piederumiem

un priekšmetiem – ķipjiem, lāvām, pirtsslotām, krāsniņām, par to gatavotājiem, par pāršanās tradīcijām un ar to saistītiem ticējumiem. Konkursam var iesūtīt materiālus par savu pirti, vai arī par kaimiņa, radnieka vai paziņas pirti, ja vien tas ar īpašnieku ir saskaņots.

Konkursam iesūtāmo darbu apjoms nav ierobežots. Jābūt norādītai sūtītāja adresei un ziņām par personu.

● Konkursa galvenā balva — «Liels ķipsis» būs lieta, kas rotās jūsu pirti un vēl bērnbērniem atgādinās par jūsu uzvaru pirtīm vēltajā konkursā.

● Darbi iesūtāmi līdz 2003. gada 15. septembrim Brīvības ielā 14, Preiļos, LV-5301, vai pa elektronisko pastu: novadnieks@axel.lv.

Preiliešiem otra uzvara

Ziemeļaustrumu futbola līgas čempionātā otro uzvaru izcīnīja V.Martinova vadītā Preiļu komanda. Gulbenē tā ar rezultātu 2 : 1 pieveica vietējo komandu. Spēle bija līdzīga, abas komandas guva vārtus. Kā pirmie to izdarīja preilieši. Pēc stūra sitienu ar lielisku «šāvienu» vārtus guva I. Stupāns. Pirmais puslaiks tā arī noslēdzās.

Otrajā spēles daļā Preiļu komanda vairākas reizes varēja palielināt rezultātu, bet vārtus guva gulbenieši – 1 : 1. Tomēr 80. minūtē soda sitienu no 25 metru attāluma realizēja V. Martinovs. Līdz ar to rezultāts bija 2 : 1. Spēle noslēdzās ar preiliešu uzvaru.

Turnīra tabula						
FK «Ditton»/Juniors	6	6	0	0	36 : 4	18
FK Ilūkste	6	6	0	0	30 : 3	18
«Dižvanagi» II	7	3	2	2	16 : 16	11
FK «Kvarcs»	7	3	1	3	13 : 15	10
Alūksnes MSB	6	3	0	3	22 : 15	9
Vēls/Ludza	7	3	0	4	10 : 21	9
Preiļi	6	2	1	3	6 : 13	7
Gulbene	7	0	0	7	4 : 22	0
«Sakarnieks»	4	0	0	4	1 : 31	0

Vienīgi Ē.Martinovs pārcēnās, jo pēdējās septiņās minūtēs nopelnīja divas dzeltenās kartiņas – noraidījums.

Nākošo spēli Preiļu komanda aizvadīs 12. jūlijā Madonā.

Citu spēļu rezultāti: FK Ilūkste

– «Vēls»/Ludza 6 : 0, Alūksnes MSB – «Maltas sakarnieks» 10 : 1, Madonas FK «Kvarcs» — Rēzeknes «Dižvanagi» II 2 : 2.

A.Martusevičs, Ziemeļaustrumu futbola līgas sacensību direktors

UZMANĪBU, «NOVADNIEKA» ABONENTI!

Speciāls piedāvājums – abonēšana ar atlikto maksājumu!

Lielākā daļa mūsu lasītāju abonē laikrakstu vienam mēnesim, jo ne katrs var atļauties noformēt abonentu ilgākam laikam. Lai rēķinātos ar jūsu laiku un naudas tēriņu, izprotot jūsu vēlmes un iespējas, «Novadnieks» redakcija piedāvā pilnīgi jaunu iespēju — **ABONĒŠANU AR ATLIKTO MAKSAJUMU**. Tas jums neradīs papildus izdevumus, bet dos iespēju veikt maksājumu izdevīgā laikā un vietā.

Kas jums jā dara:

■ aizpildiet un nosūtiet mums laikrakstā publicēto abonēšanas pasūtījuma kartīti, bet norēķinieties redakcijas reklāmas un sludinājumu nodaļā līdz katra mēneša pēdējam datumam. Ja visu laiku «Novadnieku» abonējat pa vienam mēnesim un esat pārliecināts, ka to darīsiet arī turpmāk, tad tagad, noformējot parakstīšanas rakstītajā kaut vai līdz gada beigām, jums nebūs jāuztraucas par to, ka to varētu aizmirst vai mēneša beigās nepietiktu naudas kārtējai abonēšanai;

■ jau tagad daudzi izmanto šo iespēju, vienkārši piezvanot mums uz redakciju, bet turp-

māk, ja aizpildīsiet speciālo abonēšanas kartīti, varēsiet neuztraukties arī par to. Bez tam maksu par abonēšanu nav jāveic pašam, to nokārtot var jebkurš jūsu paziņa, draugs vai kaimiņš, kas dodas uz Preiļiem;

■ samaksu var veikt arī ar pārskatījumu, ieskaitot naudu mūsu kontā. Šajā gadījumā jūs pa pastu saņemsiet rēķinu, kuru varēsiet apmaksāt bankā līdz mēneša beigām;

■ paziņojot iepriekš, jūs jebkurā laikā varēsiet abonēšanas pasūtījumu pārtraukt, kā arī samaksāt visu summu vai daļu no tās.

IZMANTOJIET ŠO IESPĒJU JAU ŠODIEN UN AIZMIRSTIET PAR TURPMĀKAJĀM ABONĒŠANAS RŪPĒM! IETAUPĪSIET ARĪ NAUDU PAR ABONĒŠANAS PAKALPOJUMIEM!

«NOVADNIEKS» BŪS TAVS LABĀKAIS, PRECĪZĀKAIS UN RAJONĀ LASĪTĀKAIS NAVIGATORS. TAS ATKLĀS JAUNUS HORIZONTUS PLAŠĀJĀ INFORMĀCIJAS JŪRĀ!

ABONĒŠANAS KARTĪTE

Lūdzu noformēt «Novadnieka» abonementu:

Vārds _____

Uzvārds _____

Personas kods _____

Saņemšanas adrese _____

LV-53

Tālrunis _____ (mājās) _____ (darbā) _____ (mob.t.)

Eksemplāru skaits _____

Abonēšanas termiņš — 2003. gada

augusts	septembris	oktobris	novembris	decembris

Vēlos maksāt redakcijā _____ jā nē

Vēlos katru mēnesi saņemt rēķinu par abonēšanu _____ jā nē

(paraksts)

2003. gada _____

Lūdzu, aizpildiet kartīti drukātiem burtiem!

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

Aglonas pagasta padome
PĀRDOD IZSOLĒ NEKUSTAMO ĪPAŠUMU – pakalpojumu kombinātu un garāžu (kopējā lietderīgā platība 459,1 m²) Aglonā, Somersetas ielā 35.

Nekustamā īpašuma nosacītā sākmcena ir Ls 50000. Izsoles noteikumos ir ietverti nekustamā īpašuma izmantošanas nosacījumi. Iepriekš piezvanot pa tālruni 5375338, var apskatīt izsolāmo objektu un saņemt izsoles noteikumus

Aglonā, Somersetas ielā 34, 2. stāvā. Izsole notiks 21. augustā plkst. 14.00 Aglonā, Somersetas ielā 34, aktu zālē 1. stāvā. Pirmpirkuma tiesības ir fiziskai personai, uz kuras zemes atrodas izsolāmais objekts.

Maksāšanas līdzeklis – lati. Reģistrācijas maksa Ls 10. Nodrošinājuma maksa 10% no atsavināmā objekta nosacītās sākmcenas.

UZMANĪBU !!!

Firma piedāvā patstāvīgu darbu neatkarīga biznesa uzsākšanai pēc dzīves vietas bez priekšzināšanām un vecuma ierobežojuma.

Pārrunas 17. jūlijā plkst. 12.00
Līvānu kultūras nama mazajā zālē (ieeja no Rīgas ielas puses),
plkst. 15.00 Preiļu kultūras nama 2. stāva zālē (Raiņa bulv. 28).

SIA «Kārlis Viens» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas kautsvarā. Samaksa tūlītēja (pie svēšanas). Formē subsīdijas. Tāl. 9439739, 6468887; 53-48524.

Pērk cirsma, mežus.

Tāl. 9194244.

Firma pērk mežus, var būt kopā ar lauksaimniecības zemi un mājām, arī cirsma. Tāl./fakss 7917968, 6520574.

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā. Samaksa tūlītēja. +12%, +18% Tāl. 9121830, 6499013, 54-74809.

Pārdod

Ford Sierra, sedans, 1990., teicamā stāvoklī. Tāl. 6223073;

VW Jetta, 1984., labā tehniskā stāvoklī. Tāl. 44085;

garāžu Mehanizatoru ielā. Tāl. 9863106;

govī. Tāl. 5356845;

govī. Tāl. 5322192 pēc 19.00;

teli. Tāl. 9738825;

printeri HP, boileru 10 l, sekciju, grāmatu plauktu. Tāl. 5322192 pēc 19.00.

Pērk

kartupeļus. Tāl. 6855348.

Karstās jaunsargu dienas zem lietainām debesīm

● Uz «ciņu» peintbola kaujas laukā katra jaunsargu komanda devās sacensību tiesneša Ilmāra Sparāna pavadībā.

● Kauja izcīnīta, karogs uzvarētāju rokās!

Pamatīgās lietussgāzes, kas otrdien un trešdien pļāvās un mežos zemā-ās vietas un ieplakas pārvērta par ezeriņiem un staigņu purvu, bija vienīgais, toties ilgstošais nepatīkamais traucēklis Latvijas Jaunsardzes 2. sporta spēļu norisē Preiļos. Sacensībās piedalījās jaunsargu komandas no katra zemessardzes bataljona, kā arī no arodividusskolām, kurās sagatavo zemessargus. Sacen-

sību programmā bija iekļauta militārā daudzciņa (komandu sacensības šķēršļu joslā, vasaras biatlona stafete, granātas mešana vertikālos un horizontālos mērķos un tāluma); orientēšanās sports (sprints individuāli un komandas orientēšanās); peintbols.

Jaunsardzes 2. sporta spēles sākās ar dalībnieku parādes gājieni cauri Preiļiem un atklāšanas ceremoniju

sporta kluba «Cerība» stadionā. Piedalījās Zemessardzes 3. kājnieku brigādes komandieris, pulkvedis Jānis Žagata, Latvijas Jaunsardzes priekšnieks, majors Sergejs Čevers. Sporta spēles risinājās Preiļu 35. kājnieku bataljona mācību poligonā Badelkā, kā arī Preiļu parkā, bet Nacionālo Bruņoto spēku

rekrutēšanas un atlases centra paraugdemonstrējumi sacensību noslēgumā notika stadionā.

Spēļu otrajā dienā pie jaunsargiem ieradās aizsardzības ministrs Ģirts Valdis Kristovskis, kas vēroja Badelkas poligonā notiekošās sacensības.

Turpinājums 6. lappusē.

«Baltica 2003» pieskandina sienu pļavas

Šodien 12. jūlijā notiek starptautiskā folkloras festivāla «Baltica 2003» Novadu diena. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka, Preiļu rajonā galvenās festivāla norises vietas ir: Preiļi, Līvāni, Galēnu, Aglonas un Riebiņu pagasts. Pa dienu lauku pļāvās norisinās sienu pļaušanas sacensības vīriem un sienu grābšanas sacensības sievietēm, kā arī kopīga sadziedāšanās un sadancošanās.

Jau no rīta festivāla norises vietās notiek folkloras kopu un etnogrāfisko ansambļu sagaidīšana. Galēnos svētku dalībniekus: Galēnu pagasta folkloras kopu, Jelgavas folkloras kopu «Dimsēns», Kupravas etnogrāfisko ansambli, Upmalas folkloras kopu «Vecvārkava», folkloras kopu «Dzeipuriņš» no Arendoles, kā arī viesus no Igaunijas —

«Sinimaniseele» bez sienu talkas sagaida ekskursija pa Galēnu vēsturiskajām vietām, rokdarbu izstādes apskatīšana, vakarpusē gaidāma kolektīvu uzstāšanās Galēnu parka estrādē, kam sekos sienu nakts lustes, kas turpināsies līdz pirmajiem gaiļiem, pastāstīja Galēnu kultūras darba organizatore Anna Vanaga.

Arī Līvānu novada Turku pagasta «Ezeru» mājā pēcpusdienā norisināsies pļaušanas talka ar folkloras kopu piedalīšanos. Savukārt vakarā visi tiek aicināti uz noslēguma koncertu Līvānos, Dubnas krastā.

Aglonā folkloras kopas tāpat tiks iesaistītas atraktīvās izdarības pļāvās, apmeklēs Aglonas baziliku, kā arī vakarā piedalīsies sadancošanā pie ezera.

Preiļos kultūras centra āra terasē uzstāsies Preiļu novada folkloras kopa «Leiči», Rīgas folkloras kopa «Laiksne», etnogrāfiskais ansamblis no Ludzas rajona Pušmucovas, kā arī folkloras kopa «Rū-

žņa» no Daugavpils rajona Naujenes, tālākie viesi būs Amerikas latviešu folkloras kopa «Teiksmas».

Vakarā folkloras kopu koncerts turpināsies Riebiņu parka estrādē ar Riebiņu etnogrāfiskā ansambļa «Jumaleņa», Saunas pagasta etnogrāfiskā ansambļa «Naktineica», Liepājas rajona Bārtas un Balvu rajona Susāju etnogrāfisko ansambļu, kā arī viesu «Smajondoences danserlag» no Norvēģijas piedalīšanos.

Plašāku materiālu un fotoreportāžu par folkloras festivāla «Baltica 2003» pasākumiem lasiet nākamajā «Novadnieka» numurā.

I.Želve

● Prezidente sola savus pienākumus pildīt pēc labākās sirdsapziņas

⇒ 2. lpp.

● Darba aizsardzība bērniem

⇒ 3. lpp.

● ES valstu programma

«Natura 2000» — arī Latvijā

⇒ 4. lpp.

● Kā saimnieko Zviedrijā

⇒ 5. lpp.

● Karstās jaunsargu dienas zem lietainām debesīm

⇒ 6., 7. lpp.

● KONKURSS pirts īpašniekiem «Lielais ķipsis»

⇒ 9. lpp.

● Sludinājumi, reklāmas

⇒ 9., 12. lpp.

REKLĀMA

Droši un izdevīgi!

11.07.2003.	Pērk	Pārdod
USD (ASV dolāri)	0,5653	0,5714
EUR (Eiro)	0,6394	0,6497
Privatizācijas sertifikāti	5,20	5,60

Hipotēku banka

Preiļi, Brīvības ielā 2, tālr. 7774053, 7774042

Tālrunis informācijai 8000200, www.hpb.lv

REKLĀMA

SUPER
PIEDĀVĀJUMS:
DIGITĀLĀS
SATELĪTTELEVĪZIJAS
KOMPLEKTS
TIKAI PAR
79 Ls
Rīga, A.Čaka ielā 124
Tālr.: + 371 7275586
<http://www.yota.lv>

PATEICĪBA

Mīļš paldies XXIII Dziesmu svētku kolektīvu vadītājiem un dalībniekiem, organizatoriem un atbalstītājiem par lielo un labi paveikto darbu!

Preiļu novada dome